

EURO KOMPAS

29. 9. 2017
ČÍSLO 3
ROČNÍK XIII.

ČASOPIS ÚRADU VLÁDY SR O ŠTRUKTURÁLNYCH FONDOCH

ROADSHOW 2016
ÚRAD VLÁDY ODOVZDAL
CENY ŠKOLÁM STR. 4

JURAJ MÉRY:
PRVÁ MILIARDA NA DOPRAVU
JE UŽ ZAZMLUVNENÁ STR. 6

ŠEŠŤ VÝZIEV
PRE MIMOVLÁDKY STR. 16

AJ V MALÝCH OBCIACH
SA DEJÚ VEĽKÉ VECI STR. 18

NADNÁRODNÉ
PROGRAMY:
ĎALŠIA ŠANCA
NA ZVEĽADENIE
SLOVENSKA

04

ROADSHOW 2016 - ZÁSTUPCOVIA
VÍŤAZNÝCH ŠKÔL SI PREVZALI CENY

06

JURAJ MÉRY:
PRVÁ MILIARDA NA DOPRAVU
JE UŽ ZAZMLUVNENÁ

16

ŠEŠŤ VÝZIEV
PRE MIMOVLÁDKY

18

AJ V MALÝCH OBCIACH
SA DEJÚ VEĽKÉ VECI

- 03 | AKO EUROFONDY POMOHLI MÔJMU MESTU
- 04 | ROADSHOW 2016 - ZÁSTUPCOVIA VÍŤAZNÝCH ŠKÔL SI PREVZALI CENY
- 06 | JURA MÉRY: PRVÁ MILIARDA NA DOPRAVU JE ZAZMLUVNENÁ
- 10 | NADNÁRODNÉ PROGRAMY: ĎALŠIA ŠANCA NA ZVELADENIE SLOVENSKA

- 12 | DO NAJMENEJ ROZVINUTÝCH OKRESOV SMERUJE 50 MILIÓNOV EUR
- 14 | PROJEKT, KTORÝ PRINESIE VIAC AKO LEN KANALIZÁCIU
- 16 | ŠEŠŤ VÝZIEV PRE MIMOVLÁDKY
- 17 | ODŠARTOVALA SÚŤAŽ ROADSHOW 2017
- 18 | AJ V MALÝCH OBCIACH SA DEJÚ VEĽKÉ VECI
- 20 | INFORMAČNO-PORADENSKÉ CENTRÁ

- SA DOSTÁVAJÚ DO POVEDOMIA VEREJNOSTI
- 22 | MILIÓNY PRE RYBNÉ HOSPODÁRSTVO
- 24 | TRENČIANSKE HODINY UŽ BIJÚ VESELŠIE
- 28 | IMPLEMENTÁCIA EŠIF K 31. 8. 2017
- 30 | ENGLISH SUMMARY

EUROKOMPAS – Časopis Úradu vlády SR o štrukturálnych fondoch, ročník XIII., číslo 3/2017, dátum vydania: 29. 9. 2017, vychádza 4-krát ročne. **Vydavateľ:** Úrad vlády Slovenskej republiky, Námestie slobody 1, 813 70 Bratislava, tel. 02/572 95 111, IČO: 00 151 513. **Šéfredaktor:** Jaroslav Kizek, tel. 0917 236 138, editor@mkreo.sk. **Nakladateľ a distribučná organizácia:** M KREO, s r. o., Murgašova 1298/16, 010 01 Žilina, tel. 041/565 28 62, e-mail: mkreo@mkreo.sk. **Náklad:** 6 000 kusov. **Evidenčné číslo Ministerstva kultúry SR:** EV 2269/08. **ISSN:** 2453-899X. **Autorské práva** k tomuto časopisu vykonáva vydavateľ. Kopírovanie a akékoľvek rozmnožovanie, šírenie a používanie akejkoľvek časti, vrátane zaradenia do elektronickej databázy, je možné len s výslovným súhlasom vydavateľa. Foto na titulnej strane: Úrad vlády SR.

AKO EUROFONDY POMOHLI MÔJMU REGIÓNU A MESTU

Úrad vlády Slovenskej republiky spúšťa oblúbenú súťaž videospotov pre študentov stredných a vysokých škôl.

Jej cieľom je zviditeľnenie finančnej pomoci zo štrukturálnych fondov Európskej únie v regiónoch prostredníctvom originálneho pohľadu študentov, podpora ich tvorivosti, talentu, ale aj prezentácia mesta či regiónu, z ktorého pochádzajú, kde bývajú a študujú. Účastníkmi súťaže môžu byť študenti stredných a vysokých škôl na území Slovenskej republiky bez akéhokoľvek obmedzenia.

Súťaž Ako pomohli eurofondy môjmu regiónu a mestu 2017 je praktickou implementáciou kľúčových krokov Joint Action Plan - siedmich spoločných komunikačných činností, ktoré vzišli z aktivít eurokomisárky pre regionálnu politiku Coriny Crețu a eurokomisárky pre zamestnanosť, sociálne záležitosti, zručnosti a pracovnú mobilitu Marianne Thyssen. Prezentovali ich 25. apríla tohto roku v Luxemburgu. Na organizovaní súťaže v členských štátoch EÚ spolupracuje aj Európska komisia a jej zastúpenia, preto budú všetci víťazi pozvaní prezentovať svoje videá na Európskom týždni regiónov a miest v Bruseli.

Do súťaže s názvom Ako pomohli eurofondy môjmu regiónu a mestu sa môžu prihlásiť študenti slovenských stredných a vysokých škôl bez akéhokoľvek obmedzenia.

Účastníci súťaže môžu získať tieto ceny:

1. miesto: HD kamera SON FDR AX 53
2. miesto: EXT HDD 1TB Wireless + Powerbank Genius ECO-u540 5400mAh
3. miesto: Tablet Lenovo TAB 2 A7-10 + USB Kingston 32 GB

Práce bude hodnotiť odborná komisia zložená zo zástupcov Úradu vlády

SR, Zastúpenia Európskej komisie na Slovensku a odborného garanta z oblasti audiovizie. Najlepšie práce zverejnia na stránke partnerskadohoda.gov.sk, nájdete tam aj štatút súťaže.

Príspevky spolu s vyplneným formulárom pošlite na adresu: Úrad vlády SR, odbor informovanosti a publicity, Námestie slobody 1, 813 70 Bratislava do 15. novembra 2017. Obálku označte heslom: Neotvárať - Súťaž - Ako pomohli eurofondy môjmu regiónu a mestu 2017. Určujúci termín odoslania je pečiatka pošty na obálke.

Odborná komisia hodnotí práce neverejne. O udelení cien rozhoduje jednorazovo podľa týchto hodnotiacich kritérií:

- uchopenie témy
- tvorivosť
- originalita
- spracovanie
- inovatívnosť

Úrad vlády SR
Foto: Shutterstock

ROADSHOW 2016 - ZÁSTUPCOVIA VÍŤAZNÝCH ŠKÔL SI PREVZALI CENY

Zapojiť čo najviac mladých ľudí do problematiky čerpania eurofondov prostredníctvom vytvorenia vlastného projektového zámeru je cieľom súťaže Roadshow, ktorú organizuje Úrad vlády Slovenskej republiky.

Minulý rok navštívili jeho zástupcovia 32 stredných škôl v 18 slovenských mestách a mestečkách. Zámerom tejto putovnej časti bolo zapojiť a zasvätiť čo najviac študentov do súťaže a problematiky čerpania prostriedkov Európskej únie v novom programovom období 2014 – 2020. V rámci súťaže Roadshow evidovali minulý rok 23 platných projektov.

Víťazmi sa stali študenti zo Strednej odbornej školy technickej v Čadci s projektom Vybudovanie technického centra v meste Čadca. Tím „Technikov“ tvorili Jozef Vyšlan, Matúš Bozo, Dávid Holúbek a Andrej Kováčik.

Na druhom mieste sa umiestnili študentky zo Strednej zdravotníckej školy v Považskej Bystrici s projektom Zachráňme spolu viac životov. Tím „Asistentky v akcii“ tvorili Adriana Belušiková, Dominika Kuchtiaková, Adriana Ceconíková a Soňa Feješová.

Tretie miesto obsadila Obchodná akadémia Lučenec s projektom Vodná nádrž Ladovo – odstránenie dnových nánosov. „Enviro tím“ tvorili Filip Gábor, Erik Očován, Annamária Ihringová a Daniela Nociarová.

Ocenení študenti už dostali hodnotné ceny (smart televízory, tablety a smart

hodinky) na slávnostnom odovzdaní v Zrkadlovej sále Primaciálneho paláca v marci tohto roku, teraz boli na rade ocenenia pre školy.

Zástupcovia Úradu vlády SR odovzdali oceneným školám tovar v hodnote 10 000, 8 000 a 6 000 eur, podľa toho, na ktorom mieste sa ich študenti umiestnili. Išlo o materiál, ktorý si školy vybrali podľa vlastného uváženia. Boli to hlavne tablety, plátna, počítače, monitory, softvér, tlačiarne, ale aj špeciálne resuscitačné modely pre zdravotníctvo. Všetko nevyhnutné veci pre výučbu na stredných školách.

ZÁSTUPCOM OCENENÝCH ŠKÔL SME POLOŽILI NIEKOĽKO OTÁZOK:

1. Čo bolo vašou motiváciou zúčastniť sa súťaže Roadshow 2016?
2. Ako spätne hodnotíte svoju účasť v súťaži?
3. Bolo spracovanie projektu pre vašich študentov náročné?
4. Ak by ste si mohli vybrať, zúčastnili by ste sa so svojimi študentmi aj nového ročníka Roadshow?
5. Ako pomôže výhra vo forme elektroniky a pomôcok vašim študentom?

STREDNÁ ODBORNÁ ŠKOLA TECHNICKÁ V ČADCI, ING. ADRIANA ČIERŇAVOVÁ, UČITELKA

1. Najväčšou motiváciou zúčastniť sa súťaže bola možnosť získať skúsenosti a vedomosti z problematiky čerpania eurofondov v Slovenskej republike a z financovania rozličných projektov z európskych štrukturálnych a investičných fondov. Nemaľou motiváciou boli aj atraktívne ceny.

2. Našu účasť hodnotíme veľmi pozitívne určite aj preto, že sme získali prvé miesto. Žiaci vytvorili veľmi dobrý tím, v ktorom vládla priateľská atmosféra a pracovná zanietenosť. Vyvrcholením pre všetkých bolo slávnostné odovzdávanie cien v Zr-

Zástupcovia víťaznej Strednej odbornej školy technickej v Čadci s výpočtovou technikou, ktorou vybavia počítačovú učebňu.

kadlovej sále Úradu vlády SR. Slávnostná atmosféra bola neopakovateľným zážitkom pre všetkých zúčastnených.

3. Naši študenti sa museli popasovať s viacerými problémami. Museli vniknúť do problematiky financií, museli si osvojiť obsah všetkých operačných programov a veľkého množstva rozvojových dokumentov. Ich snaha však nevyšla nazmar a konečný výsledok bol výborný.

4. Ak by bola možnosť znova sa zapojiť do súťaže, túto možnosť by sme využili. Žiaci môžu ukázať svoju kreativitu

a múdrosť. Každá nová skúsenosť obohatí ich život o nové poznatky a vedomosti.

5. Naša škola získala výpočtovú techniku, ktorou bude vybavená počítačová učebňa. Počítače budú slúžiť žiakom

počas vyučovacieho procesu, hlavne na ich zdokonalenie sa v práci s grafickými systémami.

STREDNÁ ZDRAVOTNÍCKA ŠKOLA V POVAŽSKEJ BYSTRICI, PHDR. MÁRIA JANDOVÁ, PHD., RIADITEĽKA

1. Máme v škole veľa šikovných študentov a toto bola pre nich vynikajúca príležitosť vypracovať dobrý projekt, vyskúšať si tímovú prácu. A samozrejme, boli to i zaujímavé ceny, ktoré bolo možné vyhrať.

2. Aj vzhľadom na celkový úspech, ktorý sme dosiahli, veľmi kladne. Potvrdili sa schopnosti našich študentov. Zapojiť sa do súťaže bol dobrý nápad a určite aj dobrá skúsenosť.

3. Možno niektoré časti, ako napríklad časť týkajúca sa synergie. Na začiatku bolo asi najťažšie stanoviť projektový zámer, potom to už pokračovalo pomerne ľahko. Inak, projekt bol tímovou prácou, každý žiak mal pridelené zadanie, ktorým prispel k spoločnému výsledku.

4. Myslím, že áno. Úspešné umiestnenie v Roadshow 2016 je veľmi dobrou motivá-

Mária Jandová zo Strednej zdravotníckej školy v Považskej Bystrici s tabletami, ktoré škola získala za druhé miesto v Roadshow 2016.

ciou. Študenti zistili, že za snahu a kvalitnú prácu môžu byť aj dobre ohodnotení. Takže najšť nový tím, ktorý naplno zapracuje na

novom projekte, by snáď nemal byť problém.

5. Zriadiť samostatnú učebňu s tabletmi. Popri vyučovaní v učebniach s počítačovou technikou tak učiteľia jednotlivých predmetov budú môcť viac hodín riadiť vyučovací proces elektronickou formou. Zefektívni sa tým edukácia s využitím komunikačných technológií, napríklad pri vypracovávaní testov elektronickou formou, spätnej sebakontroly žiakov, tvorbe zadaní samostatných prác a podobne.

Pokiaľ ide o odbornú oblasť, využívanie pomôcok na prvú pomoc bude mať viacero výhodných uplatnení – popri dosiaľ využívaní modernej techniky bude možné využiť viac možností výuky v samostatnej skupinovej práci na vyučovacích hodinách, v krúžkovej a súčasne v projektovej činnosti.

OBCHODNÁ AKADEMIA V LUČENCI, ING. JANA MACHÁČKOVÁ, UČITEĽKA

1. Našou hlavnou motiváciou bola príležitosť pre žiakov získať množstvo informácií o tvorbe projektov a, samozrejme, získanie skúseností pri tvorbe vlastného projektu, ktorý napomáhal rozvoju nášho regiónu.

2. Bola to neoceniteľná skúsenosť pre žiakov, ktorí mali chuť pustiť sa do niečoho nového, s čím sa doposiaľ nestretli. Dost času zabral tímu návrh témy projektu, aby sa s ním všetci zúčastnení stotožnili, no postupne sa im podarilo zahĺbiť sa do danej problematiky. Sami žiaci boli v procese tvorby projektu prekvapení, aké náročné je získavanie podkladov, informácií a aké veľké množstvo materiálov je potrebné preštudovať, kým sa podarí vytvoriť vlastný projekt.

3. Nebudem klamať, áno, bolo to náročné. Jedno z našich múdrych prísloví hovorí, že „bez práce nie sú koláče“, a aj tu sa to skutočne potvrdilo. Pre žiakov, ktorí majú 18 rokov, nie je jednoduché pustiť sa do opísania projektu, aj keď majú veľkú chuť niečo

V Obchodnej akadémii v Lučenci môžu počítať s elektronikou a pomôckami, ktoré dostali za tretie miesto v súťaži. Sprava: Kvetoslava Kriváková (učiteľka), Katarína Benčíková (riaditeľka školy), Jana Macháčková (učiteľka).

zmeniť, zveladiť či obnoviť. Popis samotnej realizácie a ocenenie jednotlivých položiek bolo pre nich jednou z najnáročnejších výziev počas celého projektu. Sme radi, že sa nevzdali a zvládli aj túto náročnú časť zadania.

4. Určite áno, bol to veľmi hodnotne strávený čas, nielen pre žiakov, ale aj pre učiteľov, ktorí sa Roadshow 2016 zúčastnili. Všetky vedomosti a skúsenosti, ktoré žiaci počas práce na tvorbe projektu nadobudli, ich výrazne obohatili do ďalšieho života. Bola to jednak „škola hrou“, keďže nešlo o reálne finančné prostriedky, no veríme tomu, že sa naši žiaci nebudú v budúcnosti báť pustiť aj do odvážnejších a náročnejších výziev, ktoré im fondy ponúkajú.

5. Jednoduchá odpoveď – veľmi. Sme radi, že sme vďaka výhre v súťaži získali elektroniku a pomôcky v hodnote 6 000 eur. Je to významná pomoc pre školu a, samozrejme, všetkých žiakov, ktorí budú techniku a pomôcky využívať. V hodnote výhry sme si mohli sami zvoliť techniku a pomôcky, ktoré najvyhnutnejšie potrebujeme, ako napríklad server, dataprojektory či stoličky do učebni a podobne. Za túto pomoc v mene Obchodnej akadémie v Lučenci ďakujeme.

Text a foto: Úrad vlády SR

JURAJ MÉRY: PRVÁ MILIARDA NA DOPRAVU JE UŽ ZAZMLUVNENÁ

Operačný program Integrovaná infraštruktúra je najväčším operačným programom v rámci Partnerskej dohody medzi EÚ a Slovenskom o využívaní eurofondov v rokoch 2014 – 2020.

Generálny riaditeľ Sekcie riadenia projektov na Ministerstve dopravy a výstavby SR Juraj Méry.

Až 4,6 miliardy eur môžeme využiť na zmysluplné investovanie do rastu a zamestnanosti cez modernizáciu dopravnej infraštruktúry a rozvoj informačnej spoločnosti. O tom, čo to v praxi znamená, a ktoré konkrétne projekty majú k tomuto cieľu prispieť, sme hovorili s Jurajom Mérym, generálnym riaditeľom sekcie riadenia projektov na Ministerstve dopravy a výstavby SR.

Od novembra minulého roka vediete na ministerstve dopravy sekciu riadenia projektov, ktorá riadi najväčší slovenský operačný program Integrovaná infraš-

truktúra (OP II). Programové obdobie beží od roku 2014. Nastúpili ste do „rozbehnutého vlaku“, alebo ste implementáciu OP II nastavovali nanovo?

Náš operačný program schválila Európska komisia ako jeden z prvých operačných programov už v roku 2014. Dá sa povedať, že som nastúpil do už rozbehnutého vlaku. Operačný program ako taký je strategický dokument, prostredníctvom ktorého dosiahneme ciele, ktoré sme si stanovili v národnej dopravnej stratégii do roku 2023. Naším cieľom je, aby sme sa infraštruktúrou približovali na úroveň rozvinutých krajín Európskej únie.

Keďže projekty v oblasti dopravy sa pripravujú dlhodobo, je už známym faktom, že eurofondy v OP II sú už viac-menej pridelené na konkrétne projekty. Dokonca tieto projekty boli už vopred prediskutované s Európskou komisiou. Dajú sa ešte vo výbere projektov predpokladať nejaké zmeny?

Je pravda, že najmä veľké prioritné projekty bolo nevyhnutné už vopred prediskutovať s našimi partnermi v Bruseli. Treba brať do úvahy aj fakt, že príprava veľkých infraštruktúrnych projektov trvá pomerne dlho. Od prvotného plánu až po realizáciu to môže byť sedem až osem rokov. Základný

výber veľkých projektov je už stanovený, ale, samozrejme, do úvahy musíme brať aj neočakávané udalosti. Zmena v zásobníku projektov môže počas implementácie operačného programu do istej miery nastať. V zásobníku máme pripravené aj ďalšie projekty, ktoré môžeme realizovať v prípade, ak budú zmeny nevyhnutné.

Názov „integrovanej infraštruktúry“ znamená zlúčenie viacerých módov dopravy a informatizáciu spoločnosti. Ktoré konkrétne oblasti dopravy sú z OP II podporované?

V rámci OP II sú podporované projekty na modernizáciu železničnej infraštruktúry vrátane nákupu nových vlakových jednotiek. Ďalšou kľúčovou oblasťou je modernizácia a rozvoj cestnej infraštruktúry. Je to predovšetkým o výstavbe diaľnic, rýchlostných ciest a ciest I. triedy. Máme tiež prioritnú os, v ktorej sa realizujú projekty na rozvoj verejnej osobnej dopravy. Novinkami oproti predchádzajúcemu programovému obdobiu sú oblasť vodnej dopravy a už spomínaná informatizácia spoločnosti.

Aké výsledky by mali v roku 2023 prijať realizované projekty pre našu krajinu?

Využitím pridelenej alokácie máme na Slovensku potenciál vybudovať 143 kilometrov nových diaľnic a rýchlostných ciest, vybudovať a zmodernizovať 300 kilometrov ciest I. triedy a zmodernizovať 110 kilometrov železničných tratí. V slovenských regiónoch bude premávať 46 nových vlakových súprav a v najväčších mestách pribudne 78 vozidiel mestskej hromadnej dopravy, ktoré budú zabezpečovať každodennú prepravu cestujúcich v regionálnej, prímestskej a mestskej doprave. Vybrané električkové trate v Bratislave a Košiciach prejdú modernizáciou a mala by byť vybudovaná nová električková trať cez Petržalku. Mali by byť vytvorené predpoklady na zvýšenie využívania vodnej dopravy, takisto sa z prostriedkov EÚ snažíme zlepšiť pokrytie domácností širokopásmovým pripojením

Diaľničný obchvat Žiliny v úseku Strážov - Brodno je unikátny svojou konštrukciou, vedie ponad Hričovskú priehradu, potom cez tunel v Považskom Chlmci. Stavajú ho s pomocou prostriedkov z EÚ.

s rýchlosťou minimálne 30 Mbit/s a ďalej budovať elektronizáciu služieb štátu pre občanov.

Vo všeobecnosti projekty prinesú jednak scelenie chýbajúcich prepojení transeurópskych dopravných sietí a tiež rast zamestnanosti a životnej úrovne obyvateľov.

Ako sa rozbehla implementácia vášho operačného programu? Ste spokojný s aktuálnym stavom zazmluvňovania projektov, respektíve s čerpaním? Stihne sa podľa vás vyčerpať celá alokácia?

Náš operačný program je z hľadiska čerpania európskych zdrojov dlhodobou najúspešnejším operačným programom na Slovensku. Do konca augusta tohto roka sa vyčerpalo 555 miliónov eur zo zdrojov EÚ, čo predstavuje 14 percent alokácie. Zazmluvnená je viac ako miliarda eur, čiže 26 percent alokácie. V nasledujúcej dobe očakávame zazmluvnenie významných projektov, ktoré nám ďalej výrazne zvýšia čerpanie i kontrahovanie. V oblasti železníc hovorím o projekte modernizácie v úseku Púchov - Považská Teplá a tiež o projektoch obnovy vozidlového parku železničnej osobnej dopravy. Z cestných projektov sa pripravujú žiadosti o prí-

spevok na tri diaľničné úseky D1 Lietavská Lúčka - Dubná Skala, D1 Budimír - Bidovce, D3 Čadca-Bukov - Svrčinovec a D1 Prešov-západ - Prešov-juh.

Procesy sú nastavené na plynulé kontrahovanie a čerpanie financií na jednotlivé projekty tak, aby sme eliminovali nárazové dočerpávanie alokácie na konci programového obdobia. Niektoré sektory majú už teraz vyšší potenciál čerpania ako disponibilná alokácia.

Cez Slovensko prechádzajú tri hlavné transeurópske dopravné koridory. Sme prepojení na susedné krajiny a ich dopravnú infraštruktúru. Ako tento fakt ovplyvňuje plánované dopravné projekty?

Ide o kľúčový fakt. Slovenská republika sa zaviazala splniť všetky záväzky týkajúce sa budovania chýbajúcich úsekov dopravnej infraštruktúry zaradenej do siete TEN-T. Celková stratégia nadväzuje na ciele opísané v Bielej knihe Komisie o dopravnej politike. Slovenská republika nemá v súčasnosti koridory základnej siete TEN-T plnohodnotne vybudované s patričnou dopravnou infraštruktúrou, čo znamená, že aj naše investície sa prioritne orientujú na ich vybudovanie.

Juraj Méry: „Využitím pridelenej alokácie máme na Slovensku potenciál vybudovať 143 kilometrov nových diaľnic a rýchlostných ciest, vybudovať a zmodernizovať 300 kilometrov ciest I. triedy a zmodernizovať 110 kilometrov železničných tratí.“

Väčšina Slovákov si pod investíciami do dopravy predstaví výstavbu diaľnic. Sú diaľnice naozaj hlavným bodom operačného programu?

Diaľnice sú naozaj najviditeľnejšou oblasťou operačného programu a pri vzniku OP II sme od Európskej komisie požadovali zvýšenie alokácie, respektíve adekvátne zdroje na zabezpečenie kontinuálnej výstavby cestnej infraštruktúry. Je to aj vzhľadom na značné zaostávanie voči vyspelým európskym krajinám v oblasti cestnej dopravy, ktoré sa nám nepodarí odstrániť v priebehu jedného či dvoch programových období. Stále ešte nemáme dobudované základné diaľničné prepojenie medzi východom a západom, čo je jedna z našich najdôležitejších úloh. Je potrebné budovať aj ostatné módy dopravy, hlavne z dôvodu udržateľnejšieho rastu mobility a zníženia jej negatívnych vplyvov na životné prostredie a ľudské zdravie.

Ktoré úseky našich diaľnic a rýchlostných ciest budú v tomto programovom období (do roku 2023) dokončené a odovzdané do užívania motoristom?

V oblasti diaľnic sa na Slovensku do roku 2023 sústredíme najmä na dobudovanie diaľnice D1 medzi Bratislavou a Košicami. Až na jeden veľmi náročný horský úsek medzi Turanmi a Hubovou sú už všetky chýbajúce úseky rozostavané: tri v Žilinskom kraji a jeden na východe. Na diaľnici D3, ktorá je našou spojniciou s Poľskom, chceme dobudovať tri úseky.

Pracujeme tiež na vybudovaní kľúčových úsekov rýchlostných ciest, najmä medzi Zvolenom a Košicami.

Na Slovensku sú však regióny, ktoré nebudú diaľnice nikdy križovať. Prispieva Európska únia na rozvoj dopravnej infraštruktúry aj na takýchto miestach?

Náš operačný program je delený podľa oblastí, kde sa buduje infraštruktúra. Popri diaľniciach kladieme veľký dôraz aj na cesty prvej triedy, na ktoré tiež máme vyčlenené peniaze z fondov Európskej únie. Konkrétne takmer 350 miliónov eur je určených na modernizáciu ciest I. triedy a zlepšenie parametrov ciest I. triedy. Slovenské cesty alebo mosty sú častokrát v havarijnom stave,

obchvaty miest sú neexistujúce a obyvatelia nemajú možnosť alternatívnej dopravy, preto je rozšírenie a skvalitnenie regionálnych komunikácií rovnako dôležité, keďže na nich prebieha zatiaľ viac ako polovica dopravných výkonov na Slovensku. Celkovo sa do konca programového obdobia má opraviť viac ako 60 mostov a 190 kilometrov ciest prvej triedy na území Slovenska. Pripravujeme a realizujeme aj projekty na výstavbu obchvatov miest, napríklad v Brezne, Šali, Trnave, Senici, Komárne či v Sabinove.

Trendom vo vyspelých krajinách EÚ je však prechod od áut k verejnej osobnej doprave. Čo sú podľa vás faktory, ktoré prispievajú k tomu, že Slováci si nechajú auto na dlhšie trasy a denné cestovanie do centier miest absolvujú vlakom či električkou? Alebo dokonca na bicykli?

Toto je veľmi komplexná otázka, ale v zásade rýchle riešenia súvisia so skvalitnením vozového parku železníc, nákupom nových vlakových súprav tak, aby ľudia nemali problém sadnúť si do vlaku a odviezť sa tam, kam potrebujú.

Aby to boli vlaky modernej generácie, aby to pre nich predstavovalo ekvivalent cestovania autom. Druhým krokom je nastavenie grafikonu vlakovej dopravy tak, aby ľudia nečakali na vlak dlho.

Tretím predpokladom je postupné vybudovanie záchytných parkovísk typu Park&Ride, aby na každej stanici bolo možné zadparkovať auto a prejsť zvyšok cesty do svojho cieľa vlakom, ako to je v krajinách západnej Európy. Masívny presun ľudí k verejnej osobnej doprave už súvisí, a ešte bude u nás súvisieť, so zahlcovaním ciest autami. Našou víziou je, aby sme do roku 2023 atraktívni verejnú osobnú dopravu, napríklad v Bratislave vybudovaním nových železničných zastávok a záchytných parkovísk v okolí hlavného mesta. V prípade úspechu sa v budúcnosti bude podporovať budovanie takýchto miest aj v okolí Košíc, Žiliny a ostatných veľkých miest s dobrou železničnou obsluhou. Cieľ prilákať ľudí k ekologickej verejnej hromadnej doprave dosiahneme aj ďalšou obnovou vozidiel mestskej hromadnej dopravy v najväčších slovenských aglomeráciách a modernizáciou súvisiacej infraštruktúry. Tam vidím priestor na komplexnejšie riešenia s Integrovaným regionálnym operačným programom, ktorý z európskych zdrojov podporuje napríklad výstavbu cyklochodníkov, respektíve opatrenia na preferenciu verejnej dopravy.

Len na dokončenie základnej cestnej infraštruktúry by Slovensko potrebovalo okolo 6 miliárd eur. Okrem OP II, aké sú ďalšie možnosti čerpať prostriedky z fondov EÚ na dopravu?

Ďalšie prostriedky, ktoré nám Európska únia ponúka, sú napríklad Nástroj na prepájanie Európy (CEF). Ide o nový finančný nástroj Európskej komisie, z ktorého má Slovensko možnosť získať až 743 miliónov eur, týka sa to pred-

Využitím pridelenej alokácie máme na Slovensku potenciál vybudovať 143 kilometrov nových diaľnic a rýchlostných ciest, vybudovať a zmodernizovať 300 kilometrov ciest I. triedy a zmodernizovať 110 kilometrov železničných tratí. V slovenských regiónoch bude premávať 46 nových vlakových súprav a v najväčších mestách pribudne 78 vozidiel mestskej hromadnej dopravy, ktoré budú zabezpečovať každodennú prepravu cestujúcich v regionálnej, prímestskej a mestskej doprave.

všetkým cezhraničných dopravných projektov a chýbajúcich prepojení v rámci základnej TEN-T siete. V rámci CEF-u je väčšina financií určená na ekologické formy dopravy, napríklad železnice a vodnú dopravu, a sú len limitované možnosti financovať z neho cestné projekty. Našou ambíciou je tento pomer upraviť v ďalšom viacročnom programovom období.

Železničná doprava má veľkú podporu aj v Európskej únii. Aký je význam modernizácie tohto módu dopravy, vidíte v ňom potenciál pre Slovensko?

Železničná doprava má veľký potenciál a určite bude mať miesto v budúcej európskej doprave. Zvyšuje konkurencieschopnosť regiónov, zlepšuje mobilitu obyvateľov a potenciál rastu zamestnanosti. Je to mód dopravy, ktorý zabezpečuje efektívny presun veľkého počtu ľudí, ale aj tovaru a ide aj o jednu z najbezpečnejších foriem dopravy. Vďaka EÚ sa od roku 2004 zmodernizovalo okolo 130 kilometrov železníc, ďalšie desiatky sa modernizujú. Robíme všetko pre to, aby sme postupne zmodernizovali všetky kľúčové trate na Slovensku. V aktuálnom operačnom programe Integrovaná infraštruktúra 2014 – 2020 bude môcť Slovensko

využiť na rozvoj železničnej dopravy vrátane nákupu nových vlakov takmer miliardu eur.

Ďalšie európske peniaze na modernizáciu železníc, približne 420 miliónov eur, môže Slovensko čerpať z nového finančného nástroja EÚ CEF (Nástroj prepojenia Európy). Dokopy to predstavuje sumu až 1,4 miliardy eur, ktoré môžu zásadne zmeniť tvár slovenských železníc.

Bude podpora Európskej únie na modernizáciu dopravy pokračovať aj po roku 2020? Aký vplyv na kohéznú politiku bude mať podľa vás vystúpenie Veľkej Británie z EÚ?

Toto je veľmi páčivá otázka. Vnímame významný vplyv Brexitu v tejto oblasti, ktorého dôsledkom je súčasný stav „hľadania sa“ EÚ v novom prostredí a podmienkach post Brexitu. Podľa všetkých indícií, ktoré máme, istá forma kohéznej politiky bude pokračovať, hoci možno už v menšom rozsahu. Ako náhradné, respektíve doplnkové riešenia sú uprednostňované kombinácie fondov, najmä návratné formy financovania. S týmto už máme aj určité skúsenosti, s využitím kombinovaných foriem financovania, napríklad pri príprave projektu výstavby bratislavského obchvatu D4/R7, hoci treba v tejto súvislosti podotknúť aj určité obmedzenia s použitím návratných prostriedkov, hlavne pre dopady na verejný dlh Slovenska.

Už teraz sa na ministerstve dopravy pripravujeme na aplikáciu návratných foriem financovania či kombináciu fondov a zdrojov súkromných subjektov aj pri iných módoch dopravy, napríklad pri železnici. Intenzívne však rojukujeme so zástupcami Európskej komisie o tom, že aj nenávratné formy financovania majú svoje miesto a je potrebné v nich pokračovať.

Text a foto: **Sekcia riadenia projektov Ministerstva dopravy a výstavby SR**

EURÓPSKA ÚNIA
Európske štrukturálne a investičné fondy
OP Integrovaná infraštruktúra 2014 – 2020

MINISTERSTVO
DOPRAVY A VÝSTAVBY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

NADNÁRODNÉ PROGRAMY: ĎALŠIA ŠANCA NA ZVEĽADENIE SLOVENSKA

Inovácie, znižovanie emisií, podpora regionálneho rozvoja v oblasti podnikania, infraštruktúry a skvalitnenia životného prostredia, zachovanie a rozvoj prírodných či kultúrnych zdrojov – programy nadnárodnej spolupráce ponúkajú možnosť zlepšiť život občanov v strednej Európe či krajín, ktoré spája rieka Dunaj.

Programy nadnárodnej spolupráce financujú riešenie takých spoločných problémov a výziev, ktoré je efektívnejšie riešiť spolupracou viacerých krajín; jej cieľom je teda posilňovanie spolupráce pomocou opatrení podporujúcich integrovaný územný rozvoj prepojený na priority politiky súdržnosti Európskej únie.

Podmienkou zapojenia sa je vytvorenie nadnárodného partnerstva z minimálne troch projektových partnerov z aspoň troch rôznych krajín. Ideálne partnerstvo by malo byť multisektorové, t. j. také, ktoré zahŕňa napr. štátne orgány, obce, samosprávne kraje, výskumné inštitúcie, podniky a vzdelávacie inštitúcie. Štatisticky je priemerný počet partnerov v jednom projekte 11 a priemerný rozpočet projektu 1,9 miliónov eur.

Za implementáciu dvoch programov nadnárodnej spolupráce – Dunajského nadnárodného programu a programu Stredná Európa je zodpovedný Úrad vlády SR ako Národný kontaktný bod prostredníctvom Odboru programov nadnárodnej spolupráce v rámci Sekcie operačných programov. Úrad vlády SR zároveň vykonáva aj kontrolu oprávnenosti výdavkov programov nadnárodnej spolupráce pre slovenských projektových partnerov.

Program Interreg Stredná Európa

2014 – 2020

Vďaka spolufinancovaniu vo výške 246 miliónov eur z ERDF program podporuje spoločnú prácu na zlepšovaní života

Tím zamestnancov odboru programov nadnárodnej spolupráce Úradu vlády SR. Zľava: Peter Heriban, Eva Rusnáková, Michal Blaško, Ivan Zemko, Lucia Škrovinová.

miest a regiónov v Rakúsku, Chorvátsku, Českej republike, Nemecku, Maďarsku, Taliansku, Poľsku, Slovensku a Slovinsku. Realizované projekty riešia podnetné výzvy v mestách a regiónoch a budujú regionálne kapacity schopné pilotných aktivít či pilotných investícií.

Do prípravy a realizácie projektových aktivít sa aktívne zapájajú aj slovenské inštitúcie. V prvých dvoch uskutočnených výzvach v rámci všetkých podporených projektov vystupuje celkovo 44 subjektov zo SR, najmä vysoké školy, mestá, príspevkové organizácie, štátne organizácie, ale aj občianske združenia. V súčasnosti sa program venuje vyhláse-

nej tretej výzve, v rámci ktorej bude možné predkladať projekty až do 25. januára 2018. Na podporu nových projektov je vyčlenených 60 miliónov eur.

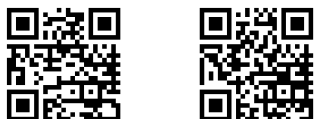
Podporené budú:

- nové mechanizmy zavádzania inovácií na trh,
- zvýšenie energetickej efektívnosti vo verejných infraštruktúrach,
- stratégie venujúce sa napojeniu okrajových oblastí na dopravnú sieť TEN-T,
- zlepšenie regionálnych systémov verejnej dopravy,
- stratégie multimodálnych ekologických riešení nákladnej dopravy,
- logistika šetrná k životnému prostrediu

- udržateľné využívanie prírodných a kultúrnych zdrojov
- kultúrny a kreatívny priemysel.

Riadiacim orgánom programu je mesto Viedeň.

Viac informácií na:

Dunajský nadnárodný program

2014 - 2020

Ďalší finančný nástroj Európskej územnej spolupráce združuje jeden z najväčších počtov zúčastnených krajín spomedzi programov Interreg – 9 krajín EÚ (Rakúsko, Bulharsko, Chorvátsko, Česká republika, Nemecko-Badensko-Württembersko a Bavorsko, Maďarsko, Rumunsko, Slovensko, Slovinsko) a 5 krajín mimo EÚ (Bosna a Hercegovina, Moldavsko, Čierna Hora, Srbsko, Ukrajina – 5 oblastí: Chernivetská oblasť, Ivano-Frankivská oblasť, Zakarpatská oblasť, Odeská oblasť.

Celkový rozpočet programu je 274 miliónov eur, pričom podpora pochádza z troch fondov: Európskeho fondu regionálneho rozvoja (ERDF), Nástroja predvstupovej pomoci (IPA) a Nástroja európskeho susedstva (ENI). Program poskytuje rámec pre implementáciu spoločných aktivít medzi národnými, regionálnymi a miestnymi aktérmi z rôznych členských štátov a presadzuje ekonomickú, sociálnu a územnú súdržnosť dunajského regiónu vo vybraných oblastiach: inovácie a sociálna zodpovednosť, životné prostredie a kultúra a energetická prepojenosť.

Dunajský nadnárodný program chce byť priekopníkom pri riešení spoločných problémov a potrieb v špecifických oblastiach politiky, v ktorých sa očakáva, že nadnárodná spolupráca prinesie konkrétne výsledky. V rámci projektov schválených v prvej výzve je zastúpených aj 55 subjektov zo SR, z nich dva ako vedúci partneri – Centrum vedecko-technických informácií SR a Pons Danubii Európske zoskupenie územnej spolupráce. V máji až júni 2017 bola vyhlásená druhá výzva, do ktorej sa zapojilo 60 slo-

Projekt RUMOBIL prinesie nové priestorové usporiadanie prestupného miesta na autobusovej stanici v Rajeckých Tepliciach s mnohými vymoženosťami pre cestujúcich.

venských subjektov vrátane 5 subjektov v pozícii vedúcich partnerov. Definitívne schválenie projektov sa očakáva začiatkom roka 2018.

Riadiacim orgánom je Ministerstvo národného hospodárstva Maďarska so sídlom v Budapešti.

Viac informácií na:

Príklady realizovaných projektov:

RUMOBIL - Mobilita v európskych regiónoch vidieckeho charakteru prechádzajúcich demografickými zmenami. Do medzinárodného projektu, ktorého vedúcim partnerom je Ministerstvo regionálneho rozvoja a dopravy Saska-Anhaltska (Nemecko), sa v rámci 12 projektových partnerov zapojil aj Žilinský samosprávny kraj a mesto Žilina. Projekt formuluje strategické vstupy pre 8 regiónov v 7 európskych krajinách a zároveň prinesie 8 pilotných aktivít, ktoré priamo zlepšia verejnú dopravu v uvedených 8 regiónoch. Celkový rozpočet projektu je 2 654 918 eur.

Viac informácií na:

ENTER-transfer – má za cieľ zvrátenie negatívnych dôsledkov demografických zmien v strednej Európe vytvorením prostredia podporujúceho nástupníctvo firiem na národnej a nadnárodnej úrovni. Jedným z konkrétnych výstupov projektu bude vytvorenie online portálu spájajúceho spoločnosti hľadajúce nástupníkov a mladých spoločností s ambíciou prevziať vedenie inej firmy. Vedúcim partnerom je Fakulta podnikového manažmentu Ekonomickej univerzity v Bratislave a jedným z projektových partnerov je Inovačné partnerské centrum v Prešove. Celkový rozpočet projektu je 2 033 000 eur.

Viac informácií na:

INSIGHTS - Integrované, zelené a zdravé stratégie cestovného ruchu. Hlavným výsledkom projektu bude vypracovanie 8 integrovaných stratégií udržateľného cestovného ruchu, aplikovateľných vo všetkých pridunajských regiónoch. V rámci nich je v pláne zriadiť systém inteligentných kariet, balíkov cestovného ruchu, aplikáciu pre plánovanie trasy, nové služby cestovného ruchu súvisiace s ekologickým vzdelávaním, sieť takzvaného pomalého turizmu, ponúkajúcu rekreačné programy, ako aj ekoturistický model pre mestské oblasti. Vedúcim partnerom projektu je Európske zoskupenie územnej spolupráce Pons Danubii, ostatní partneri sú univerzity, turistické organizácie a samosprávne kraje z Nemecka, Rakúska, Chorvátska, Slovinska, Maďarska, Rumunska, Srbska a Bulharska. Celkový rozpočet projektu je 2 308 570,55 eur, rozpočet pre Pons Danubii je 527 822,50 eur.

Viac informácií na:

Text a foto: Úrad vlády SR

DO NAJMENEJ ROZVINUTÝCH OKRESOV SMERUJE 50 MILIÓNOV EUR

Podpora malých s stredných podnikov je jednou z priorit operačného programu Výskum a inovácie. Ministerstvo hospodárstva SR vyhlásilo výzvu zameranú na podporu mikro-, malých a stredných podnikov v najmenej rozvinutých okresoch Slovenska a pokračuje tak v systematickej podpore podnikania v rámci operačného programu Výskum a inovácie.

V novembri 2016 vyhlásilo Ministerstvo hospodárstva SR dve výzvy zamerané na podporu mikro-, malých a stredných podnikov, pričom jedna bola určená novým a začínajúcim podnikom a druhá existujúcim podnikom. V rámci týchto výziev bolo doručených spolu viac ako 600 žiadostí o poskytnutie nenávratného finančného príspevku a na základe veľkého záujmu zo strany podnikateľov ministerstvo dodatočne zvýšilo objem finančných prostriedkov vyčlenených na tieto výzvy.

V apríli 2017 Ministerstvo hospodárstva SR vyhlásilo ďalšiu výzvu, ktorej cieľom je podporiť mikro-, malé a stredné podniky v oblasti kreatívneho priemyslu v Bratislavskom kraji. Ide zároveň o pilotnú výzvu, ktorá ako prvá začala fungovať v zjednodušenom, plne elektronickom režime, takže žiadatelia v rámci nej môžu predkladať žiadosti aj s prílohami kompletne elektronicky a navyše už nemusia dokladovať množstvo potvrdení od štátnych orgánov.

Príležitosť pre najmenej rozvinuté okresy

Ako ďalšiu možnosť podpory podnikania vyhlásilo Ministerstvo hospodárstva SR v septembri 2017 novú výzvu,

Základné informácie o výzve

Operačný program	Výskum a inovácie
Kód výzvy	OPVaI-MH/DP/2017/3.3.1-08
Alokácia (vyčlenené finančné prostriedky)	50 000 000 EUR
Oprávnené územie (miesto realizácie projektu)	najmenej rozvinuté okresy SR
Oprávnení žiadatelia	mikro-, malí a strední podnikatelia registrovaní na území SR, od vzniku ktorých ku dňu predloženia žiadosti uplynulo minimálne 36 mesiacov
Typ výzvy	otvorená
Uzávierka prvého hodnotiaceho kola	15. 11. 2017
Kontakt na poskytovateľa	Ministerstvo hospodárstva SR sekcia štrukturálnych fondov EÚ Mierová 19, 827 15 Bratislava 212 web: www.opvai.sk e-mail: vyzvy@mhsr.sk

ktorá je zameraná na podporu mikro-, malých a stredných podnikov v najmenej rozvinutých okresoch Slovenska. Sú na ňu vyčlenené prostriedky vo výške 50 miliónov eur a ide o historicky prvú výzvu, ktorá je určená výlučne projektom realizovaným v najmenej rozvinutých okresoch Slovenska¹.

Výzva má potenciál posilniť konkurencieschopnosť podnikov v najmenej

rozvinutých okresoch a podporiť vytváranie nových pracovných miest, čo je v súlade s dlhodobou stratégiou zameranou na podporu týchto okresov v zmysle zákona o podpore najmenej rozvinutých okresov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Výzva, podobne ako všetky ostatné výzvy Ministerstva hospodárstva SR, sa už riadi zjednodušeným režimom, takže je

¹ Pre posúdenie zaradenia okresu do zoznamu najmenej rozvinutých okresov je rozhodujúci zoznam vedený Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny v zmysle zákona č. 336/2015 Z. z. o podpore najmenej rozvinutých okresov a o zmene a doplnení niektorých zákonov zverejnený na webovom sídle ústredia, a to za posledný dostupný mesiac predchádzajúci termínu uzavretia príslušného hodnotiaceho kola výzvy.

možné predkladať žiadosti o poskytnutie nenávratného finančného príspevku kompletne elektronicky.

Podpora inovatívneho podnikania

Cieľom výzvy je zvýšiť konkurencieschopnosť podnikov pôsobiacich v najmenej rozvinutých okresoch prostredníctvom podpory inovácie produktov alebo výrobných procesov, a tým podporiť prílev nových investícií, udržanie a rast existujúcich investícií a tvorbu nových pracovných miest v regiónoch s dlhodobou vysokou mierou nezamestnanosti. Očakávaným výsledkom je posilnenie regionálnej a lokálnej ekonomiky a zvýšenie životnej úrovne ľudí žijúcich v najmenej rozvinutých okresoch.

Žiadatelia môžu v rámci výzvy investovať do nákupu dlhodobého hmotného a nehmotného majetku, napríklad

strojov, prístrojov, zariadení, softvéru, licencií a úžitkových vzorov, za účelom spustenia novej alebo inovácie existujúcej výrobnéj prevádzky. V rámci výzvy budú zvýhodnení žiadatelia, ktorí vytvárajú pracovné miesta, vrátane pracovných miest pre sociálne znevýhodnené skupiny, a žiadatelia, ktorých vlastníkom je osoba zo sociálne znevýhodnených skupín.

Žiadateľmi v rámci tejto výzvy môžu byť mikro-, malí a strední podnikatelia registrovaní na území Slovenskej republiky, ktorí ku dňu predloženia žiadosti pôsobia minimálne 3 roky. Oprávneným územím sú výlučne najmenej roz-

vinuté okresy Slovenska, pričom rozhodujúce je miesto realizácie projektu, nie sídlo žiadateľa. Podporený projekt teda musí byť realizovaný na území niektorého z najmenej rozvinutých okresov. Minimálna výška pomoci na jeden projekt je 100 000 eur, maximálna výška je stanovená na 1 000 000 eur. Maximálna intenzita pomoci je pre malé podniky 55 % a pre stredné podniky 45 %.

Výzva je vyhlásená ako otvorená a k jej uzavretiu dôjde až po vyčerpaní vyčlenených finančných prostriedkov, respektíve na základe rozhodnutia poskytovateľa z dôvodu nedostatočného dopytu zo strany žiadateľov.

Všetky potrebné informácie v súvislosti s výzvou sú zverejnené na webovom sídle www.opvai.sk.

Text a tabuľka: **Sekcia štrukturálnych fondov EÚ, Ministerstvo hospodárstva SR**

www.eufondy.sk

VYBERTE SI NOVÝ PROGRAM

Vytvoríme spolu lepšie a krajšie Slovensko

EUROPSKA UNIA

OPTP
operačný program
technická pomoc

Tento projekt je spolufinancovaný z prostriedkov Európskej únie.

PROJEKT, KTORÝ PRINESIE VIAC AKO LEN KANALIZÁCIU

Medzi Nízkymi Tatrami, Veporskými vrchmi a Muránskou planinou leží podľa rozlohy jedna z najväčších obcí u nás – Čierny Balog. Hneď po príchode do centra vás prekvapí množstvo zaparkovaných áut s poznávacími značkami zo všetkých kútov Slovenska, ale všimnete si aj české a poľské autá, výnimkou nie sú ani návštevníci z Veľkej Británie.

Návštevníkov sem láka predovšetkým rekonštruovaná Čiernohronská železnica, Lesnícky skanzen a nádherná, takmer nedotknutá príroda. Obec navštívi za rok okolo 100-tisíc turistov, hlavne v letnom období. Súčasnú požiadavku na kvalitu života ako aj ochrana životného prostredia sú pre predstaviteľov obce výzvou, ktorú sa im darí naplňať. „Čierny Balog je dosť členitý, väčšina obce doteraz nemala vybudovanú kanalizáciu, ľudia používajú septiky, ktoré treba vyberať a čistiť. Vzhľadom na to, aj na legislatívne požiadavky, sme sa rozhodli realizovať projekt výstavby kanalizácie a generálnej čistiarene odpadových vôd v obci,“ hovorí starosta František Budovec.

Starosta Čierneho Balogu František Budovec hovorí o potrebe novej kanalizácie, doteraz ju mali len v strede obce.

Čierny Balog má v súčasnosti okolo 5 200 obyvateľov. Väčšina z nich pracuje v neďalekých Železiarňach v Podbrezovej, Zlievaňach v Hronci, strojárenských podnikoch v Brezne, veľa ľudí z obce sa živí prácou v lese alebo cestuje za prácou do krajského mesta Banská Bystrica.

Projekt začali pripravovať už v rokoch 2008 a 2009, postupne dávali dohromady potrebnú dokumentáciu. Vzhľadom na rozlohu obce to nebola ľahká úloha. Dnes majú spolu s odbočkami napláno-

V rámci projektu stavajú aj novú generálnu čistiareň odpadových vôd.

vaných viac ako 35 kilometrov kanalizačných sietí.

„Žiadosť o poskytnutie nenávratného finančného príspevku sme prvýkrát predložili v roku 2011 vo výzve ešte v predchádzajúcom programovom období cez operačný program Životné prostredie. Vzhľadom na veľkosť a rozpočet projektu však žiadosť nebola v prvej výzve schválená pre obmedzenú alokáciu finančných zdrojov,“ informoval manažér projektu Gabriel Giertl.

Medzi úspešne realizované europrojekty v Čiernom Balogu patrí aj rekonštrukcia základnej školy cez Regionálny operačný program, rekultivácia skládky (OP Životné prostredie), verejné osvetlenie (OP Konkurencieschopnosť a hospodársky rast), v súčasnosti rekonštruujú materskú školu (OP Ľudské zdroje), zberný dvor (OP Kvalita životného prostredia), prevádzkujú verejné sociálne práce (OP Zamestnanosť a sociálna inklúzia), cez Integrovaný regionálny operačný program majú schválenú výstavbu cyklotrasy. Celkovo v obci doteraz zrealizovali 11 projektov cez 8 operačných programov.

V obci potom ďalej pracovali na priebežných úpravách a hľadali možnosti na prefinancovanie takejto veľkej investičnej akcie. Zapojili sa hneď do prvej výzvy vyhlásenej v novom programovom období cez operačný program (OP) Kvalita životného prostredia. „Projektovú dokumentáciu sme mali pripravenú, po vyhlásení výzvy sme začali aktívne pracovať na žiadosti o nenávratný finančný príspevok. Predložili sme ju v rámci prvého kola v septembri 2015, na začiatku roku 2016 nám ju schválili,“ doplnil Gabriel Giertl.

Nová kanalizácia patrí medzi strategické ciele vedenia obce, volali už po nej aj obyvatelia. Nezanedbateľné je ekologické hľadisko. V obci je viacero prítokov Čierneho Hrona, na kvalitu ich vody vplýva aj spomínané množstvo septikových v rôznych častiach Čierneho Balogu.

Novú kanalizáciu stavajú s pomocou prostriedkov z Európskej únie.

Projektový manažér Gabriel Giertl označil výstavbu kanalizácie za najväčší projekt, aký v obci realizovali cez štrukturálne fondy.

Práce na realizácii projektu začali po vykonaní verejného obstarávania v máji 2016. „V súčasnosti máme za sebou viac ako jeden rok implementácie. V rámci projektu sa už buduje aj generálna čistiareň odpadových vôd. Obec má čističku, ale tá slúži len pre malú kanalizáciu v strede obce,“ vysvetlil starosta František Budovec.

Realizácia projektu je plánovaná na 36 mesiacov, jeho ukončenie má byť v apríli 2019. Po vybudovaní kanalizácie bude nasledovať oprava vozoviek, dostanú nový asfalt, okolie ciest bude čistejšie, takže tento projekt zasiahne do života obce aj iným spôsobom ako vybudovaním modernej kanalizácie.

Do konca júla tohto roku obec prečerpala z rozpočtu projektu 8 300 000 eur, 6 300 000 eur jej už preplatili, žiadosti o platbu v hodnote 2 000 000 eur sú na kontrole. Z plánovaných 35 kilometrov kanalizácie je už vybudovaných 16. „Čo sa týka realizácie, sme teraz niekde na úrovni 45 percent. Zatiaľ ide všetko podľa plánu. Môžem povedať, že je to najväčší projekt cez štrukturálne fondy, vzhľadom na rozsah aj objem finančných prostriedkov, aký sme v obci realizovali,“ zhodnotil súčasný stav projektový manažér Gabriel Giertl.

Názov projektu: Čierny Balog, kanalizácia a ČOV

Operačný program: Kvalita životného prostredia

Začiatok realizácie aktivít: máj 2016

Predpokladané ukončenie aktivít projektu: apríl 2019

Celkové oprávnené výdavky: 18 949 668,76 eur

Nenávratný finančný príspevok: 17 811 450,15 eur

Vlastné zdroje: 937 444,75 eur

Jaroslav Kizek

Foto: autor, obec Čierny Balog

ŠEŠŤ VÝZIEV PRE MIMOVLÁDKY

Mimovládne neziskové organizácie môžu žiadať o nenávratný finančný príspevok na projekty týkajúce sa tvorby lepšej verejnej politiky, občianskej informovanosti a participácie, boja proti korupcii či podpory transparentnosti vo verejnej správe.

Ide o šesť otvorených výziev v celkovej sume 15 miliónov eur, ktoré vyhlásilo v máji tohto roku Ministerstvo vnútra SR ako riadiaci orgán pre operačný program Efektívna verejná správa (OP EVS). Vo všetkých prípadoch bola uzávierka prvého hodnotiaceho kola 21. augusta 2017. Prišlo do nej 116 žiadostí o nenávratný finančný príspevok. Informatívna uzávierka pre druhé kolo je 19. februára budúceho roku, pre tretie kolo je to 20. augusta 2018. O finančnú podporu na svoj projekt môžu žiadať neziskové organizácie, občianske združenia i nadácie. Cieľovou skupinou výziev sú inštitúcie a subjekty verejnej správy, samosprávne kraje, obce a mestá, ale aj právnické osoby a občania, ktorí prichádzajú do styku so službami verejnej správy. Prijímatelia môžu svoje projekty realizovať vo všetkých krajoch Slovenska. Na prvú tému s názvom **Tvorba lepšej verejnej politiky** je vyčlenená suma 8 miliónov eur. „Mimovládne organizácie majú vďaka podpore z tejto výzvy možnosť prispieť k zefektívneniu fungovania verejnej správy, podporiť vznik kvalitnejších verejných politík a služieb na národnej, regionálnej aj lokálnej úrovni tak, aby verejné inštitúcie lepšie slúžili občanom,“ uviedol riaditeľ odboru operačného programu Efektívna verejná správa Samuel Arbe. Oprávnenou aktivitou výzvy sú tiež opatrenia vedúce k zamedzeniu korupcie, ale aj podpora transparentnosti vo verejnom sektore.

V rámci druhej témy **Občianska informovanosť a participácia** podporia (cez OP EVS) projekty zamerané na budovanie a posilňovanie kapacít mimovládnych neziskových organizácií, zlep-

Bratislavský informačný seminár k dopytovo orientovaným výzvam sa musel pre veľký záujem zo strany zástupcov mimovládnych organizácií, občianskych združení a nadácií opakovať.

šenie prístupu k informáciám o verejnej správe, ako aj na zvyšovanie účasti na správe vecí verejných. Na tieto projekty poputuje 7 miliónov eur. „Cieľom je zvýšiť občiansku informovanosť a účasť verejnosti na správe vecí verejných. Operačný program podporí projekty, ktoré budú zahŕňať sieťovanie organizácií, ale aj tvorbu platforiem v témach a oblastiach týkajúcich sa fungovania verejnej správy,“ vysvetlila generálna riaditeľka sekcie európskych programov ministerstva vnútra Adela Danišková. Rezort vnútra podporí aj také projekty, ktoré chcú posilniť spoluprácu medzi mimovládnyimi organizáciami a samosprávou. Podpora bude smerovať takisto na verejné diskusie na témy týkajúce sa verejnej správy, vzdelávanie verejnosti o prístupe k informáciám či na monitoring a vyhodnocovanie služieb a aktivít verejných inštitúcií.

Veľký záujem o semináre

K dopytovo orientovaným výzvam z OP EVS sa konali informačné semináre vo všetkých krajských mestách, v Bratislave opakovane. Organizované boli v spolupráci riadiaceho orgánu, Úradu splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti a krajských informačno-poradenských centier. Zúčastnilo sa na nich takmer 500 zástupcov občianskej spoločnosti. Ich cieľom bolo priblížiť obsah výziev, ako aj diskutovať o zámeroch a nápadoch potenciálnych žiadateľov o finančný príspevok z Európskej únie. Účastníci sa zaujímali napríklad o to, či môže jedna organizácia podať viac projektov, aké sú oprávnené výdavky, kto môže byť žiadateľom a kto partnerom projektu, aké sú oprávnené výdavky a podobne.

Semináre sa stretli s veľkým záujmom zo strany mimovládnych organizácií. Ako ukazujú výsledky prieskumu, takýto

bezprostredný kontakt riadiaceho orgánu s potenciálnymi prijímateľmi je nevyhnutný na pochopenie cieľov a zámerov predkladaných výziev a na posilnenie spolupráce. Túto tézu presadzuje Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti v rámci projektu Efektívne zapojenie občianskej spoločnosti do implementácie a monitorovania EŠIF zavádzaním participatívnych postupov, ktorý

realizuje v spolupráci s Centrálnym koordináčnym orgánom. „Oceňujeme otvorenosť predstaviteľov riadiaceho orgánu OP EVS zavádzať nové metódy spolupráce pri tvorbe výziev a pri ich propagovaní cieľovým skupinám. Je to nevyhnutný krok na to, aby výzvy boli cieleňé na reálne potreby a možnosti, aby podmienky v nich definované boli splniteľné a aby výsledky priniesli čo najväčší benefit pre celú spo-

ločnosť,“ dodal splnomocnenec vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti Martin Giertl.

Zjednodušené vykazovanie

Snahou operačného programu Efektívna verejná správa je zjednodušiť prácu prijímateľom, ktorí budú môcť v týchto výzvach uplatniť princíp zjednodušeného vykazovania výdavkov prostredníctvom paušálnej sadzby. Časť výdavkov teda nebude nutné predkladať riadiacemu orgánu.

„Chceme ísť vzorom, chceme, aby naše výzvy priniesli výsledok a odrážali reálnu potrebu. Prinášame európske zdroje čo najbližšie k občanovi tak, aby mohol pracovať na zlepšení fungovania verejnej správy. Aj preto sme výzvy nastavovali participatívne v spolupráci so splnomocnencom vlády pre rozvoj občianskej spoločnosti Martinom Giertlom,“ uviedol riaditeľ odboru OP EVS Samuel Arbe.

Text a foto: **Ministerstvo vnútra SR**

Informačný seminár v Prešove.

ODŠTARTOVALA SÚŤAŽ ROADSHOW 2017

Úrad vlády SR ako realizátor komunikačných a informačných aktivít o čerpaní štrukturálnych fondov opäť pripravil na október tohto roku zaujímavú súťaž pre študentov tretích ročníkov stredných škôl pod názvom Roadshow 2017. Jej cieľom je priblížiť mladým ľuďom problematiku financovania rozličných projektov z Európskych štrukturálnych a investičných fondov a ponúknuť im možnosť pripraviť projektový zámer na základe skutočných potrieb regiónu a reálnych možností jednotlivých operačných programov.

Roadshow 2017 zavíta do 18 miest Slovenska. Už v pondelok 3. októbra odštartovala v Snine a Poltári a pokračovala v mestách Medzilaborce, Stropkov, Gíraltove, Levoča, Detva, Stará Ľubovňa, Bardejov, Brezno, Pezinok, Modra, Gelnica, Námestovo, Dolný Kubín, Kysucké Nové Mesto, Senica a Skalica.

Víťazom súťaže Roadshow 2016 sa stalo družstvo študentov Strednej odbornej školy technickej v Čadci.

Podujatie pozostáva z informačného stretnutia a prednášky, na ktorej budú mať študenti možnosť oboznámiť sa s princípmi čerpania fondov, ako aj s konkrétnymi informáciami o operačných programoch. Následne im lektori vysvetlia súťažné zadanie – simulované spracovanie projektového zámeru. Študenti môžu vytvoriť za každú školu ma-

ximálne 3 súťažné štvorčlenné družstvá, ktoré budú vypracovávať súťažný projektový zámer.

Termín jeho odoslania na adresu Úradu vlády SR je do 31. 12. 2017. Práca bude posudzovať odborná porota zložená zo zástupcov Úradu vlády SR, Centrálného koordináčného orgánu a jednotlivých riadiacich orgánov operačných programov.

Výhry tovarového charakteru si víťazné školy zadefinujú najneskôr do 15 pracovných dní odo dňa oznámenia výsledkov organizátorom. Výhry potom odovzdajú víťazom po ukončení verejného obstarávania, najneskôr do 30. septembra 2018.

Členovia víťazných tímov si preberú výhry osobne počas slávnostného vyhlásenia výsledkov v Bratislave najneskôr do 31. marca 2018.

Pre víťazov, jednotlivcov, ale aj pre školy, sú pripravené zaujímavé hodnotné ceny.

Text a foto: **Úrad vlády SR**

AJ V MALÝCH OBCIACH SA DEJÚ VEĽKÉ VECI

Cez Ipeľ viedlo kedysi do Maďarska 48 mostov. Počas druhej svetovej vojny vyhodila Sovietska armáda takmer všetky do vzduchu. Niektoré potom Rusi obnovili, dlhé roky ich existovalo 9.

„V Peťove sme most nemali 70 rokov. Dnes nesie meno Katalin po predsedníčke nášho združenia Katalin Molnárovej, ktorá sa dokončenia nových mostov nedožila,“ prezradil starosta malej obce Kováčovce na juhu Slovenska Jozef Filip, ktorý patril do Občianskeho združenia pre obnovu Ipeľských mostov.

Dlhý čas čakania na nové mosty cez Ipeľ si pamätá aj tridsaťročná Helena Jančová: „Teraz to mám z Kováčoviec do veľkého mesta iba pár minút.“ Mesto Szécsény má okolo 8-tisíc obyvateľov, je vybavené obchodnou sieťou a ďalšími možnosťami.

Starosta obce Peťov, ktorá má už len 50 obyvateľov, sídli v Kováčovciach. Jozef Filip poukazuje aj na iné výhody mosta: „Vďaka nemu sa dokončil projekt opravy ciest medzi obcami v spádovej oblasti. Veď cesty III. triedy sa tu stavali v 70. rokoch minulého storočia.“

Ipeľ je naša tretia najdlhšia rieka a v 50. rokoch na nej mala stáť vodná nádrž. Aj

Ráročský most pripomína svojou kamennou stavbou úplne prvý most cez Ipeľ.

preto mala byť ďalšia obec Muľa zatopená, ako vyplýva zo slov starostu Vojtecha Nagy. K existencii 2 mostov cez Ipeľ

v Peťove a Rároši dodáva, že aj u nich túžia po vlastnom: „Čakáme už viac ako 70 rokov, kým sa aj u nás v dedine obnoví most cez Ipeľ. Sľúbili nám, že v druhom kole sa postaví aj u nás. Bolo by to dobré, lebo naši občania majú veľa príbuzných na druhej strane rieky. Máme už vyasfaltovanú aj príjazdovú cestu, ale zatiaľ vedie len k zbombardovaným pilierom.“

O rozdelených rodinách hovorí aj správca farnosti v Bušinciach s filiálkami Muľa, Čeláre a Kirt Ján Hrablay: „Pri vypisovaní krstných listov vidím často, ako sú rodiny rozdelené. Niekedy trebárs kvôli pohrebu predtým precestovali aj 100 kilometrov. Aj mosty dokážu zlepšovať kvalitu života.“

Mosty chvália aj občania, ktorí ich priamo vo svojej obci nemajú. Ako hovorí Petra Kováčová z Mule: „Keď sme nemali auto, cesta za rodinou do Maďar-

Most v Peťove má štýlové osvetlenie.

ska bola namáhavá. Teraz je to cez most v Rároši autom 5 minút, predtým sme cestovali vyše hodinu a pol.“

Rároš tiež nie je samostatná dedina, ale osada, ktorá katastrálne patrí do obce Trenč. Starosta Trenča Andrej Barčík býva vedľa mosta v Rároši: „Stalo sa mi, že mi husi preplávali cez Ipeľ na maďarskú stranu. Rieka bola rozvodnená, vtedy tu most nestál, nuž som musel ísť autom viac ako 60 kilometrov, aby som zahnal husi domov.“

Oba mosty v Peťove a v Rároši rozvíjajú podnikateľské možnosti. Mosty chváli aj manažér hotela v aquaparku v neďalekej Dolnej Strehovej Luboslav Dobrodský: „Od otvorenia nových mostov cez Ipeľ cítim zvýšený záujem turistov z Maďarska.“

O most v Rároši sa zrejme najviac zaslúžil Milan Šebian. Ten pre most zachránil aj sochu sv. Jána Nepomuckého, ktorá je ozdobou mosta. „Socha stála pred vstupom na pôvodný železný most a zachránila ju manželkina rodina. Dal som ju opraviť. Potom ma Katka Molnárová presvedčila, aby som sochu daroval novému mostu, veď táto pôvodne šla historická cesta spájajúca Budapešť s Košicami,“ vysvetlil Milan Šebian.

Podľa starostu Andreja Barčíka, ak sa dostavia diaľničný obchvat Lučenca, možno sa historická spojnica Košíc a Budapešti znova obnoví.

Starosta Trenča Andrej Barčík už chodí zaháňať husi cez most v Rároši.

Program cezhraničnej spolupráce
Maďarská republika – Slovenská republika 2007 – 2013

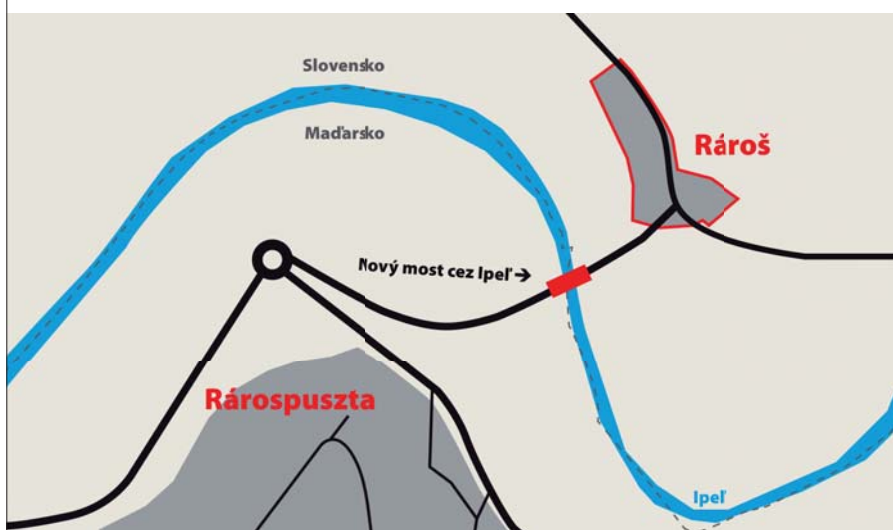
Výstavba mosta cez rieku Ipeľ v Peťove
Zdroj EÚ: 1 750 853,80 eur
Začiatok a koniec realizácie projektu:
06/2009 – 02/2012

Výstavba mosta cez rieku Ipeľ v Rároši
Zdroj EÚ: 2 049 649,20 eur
Začiatok a koniec realizácie projektu:
06/2009 – 12/2011

Obyvatelia Peťova a okolitých obcí sa teraz dostanú do susedného mesta v Maďarsku za pár minút.

Nový most pri obci Rároš slúži miestnym obyvateľom, podnikatelia cítia vyšší záujem turistov z Maďarska.

Kontakty:
Ministerstvo pôdohospodárstva
a rozvoja vidieka SR
Dobrovičova 12
812 66 Bratislava
www.mpsr.sk

Sekcia programov cezhraničnej
spolupráce
Račianska 153/A
P. O. Box 1
830 03 Bratislava 33
e-mail: info@skhu.eu
www.husk-cbc.eu/sk/

Stanislav Háber
Foto: autor

INFORMAČNO-PORADENSKÉ CENTRÁ SA DOSTÁVAJÚ DO POVEDOMIA VEREJNOSTI

Záujemcovia o podporu z európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF), ale aj príjemcovia, ktorí už svoje projekty realizujú, majú od minulého roka možnosť získať bezplatné informácie z tejto oblasti v informačno-poradenských centrách vo všetkých slovenských krajoch okrem Bratislavského. V tomto čísle Eurokompasu sa pozrieme do Nitry a Banskej Bystrice.

Informačno-poradenské centrum (IPC) v Nitre otvorili 1. júna 2016. Okrem základných činností, ktorými sú osobné, telefonické a e-mailové konzultácie s potenciálnymi žiadateľmi a prijímateľmi nenávratných finančných príspevkov z EŠIF, tu budujú databázu záujemcov o európske štrukturálne a investičné fondy, organizujú informačné semináre a školenia, robia prieskumy v súvislosti s fondmi EÚ na území Nitrianskeho kraja.

Podľa informácií Dariny Volákovéj z IPC Nitra dosiahol celkový počet záujemcov o poradenstvo v Nitrianskom kraji v prvom polroku 2017 hodnotu 167. Z tohto počtu odoslali 74 odpovedí e-mailom, 48 respondentov využilo osobnú návštevu informačno-poradenského centra a 45 konzultovalo telefonicky.

„Na všeobecné informácie sa pýtalo 20 návštevníkov, deviati hľadali informácie k výzvam v jednotlivých operačných programoch, 114 ľudí sa zaujímalo o pomoc pri príprave žiadosti o nenávratný finančný príspevok, 24 záujemcov potrebovalo informácie ku konkrétnemu projektu. V prvom polroku tohto roku bola miera návratnosti klientov na úrovni približne 11 percent,“ informovala Darina Voláková.

Témy osobných konzultácií sa najčastejšie týkali Integrovaného regionálneho operačného programu (IROP), operačného programu Výskum a inovácie (OP VaI), všeobecnejšie otázky smerovali

k aplikácii ITMS2014+ a príprave žiadosti o nenávratný finančný príspevok. Priemerná dĺžka konzultácie trvala 33 minút.

odpovedi žiadateľom prekročená doba 5 pracovných dní.

IPC Nitra spolupracuje s riadiacimi or-

Informačno-poradenské centrum sídli v budove Nitrianskeho samosprávneho kraja.

Témy telefonických rozhovorov boli približne také isté ako pri osobných návštevách, priemerná dĺžka telefonického rozhovoru trvala 20 minút.

Pri elektronicky zasielaných správach boli najčastejšie témy z IROP, operačného programu Výskum a inovácie a z OP Ľudské zdroje, všeobecne k ITMS2014+ a žiadostiam o nenávratných finančný príspevok. Priemerná doba vypracovania odpovede bola 28 minút. Pri poskytovaní e-mailových konzultácií nebola pri žiadnej

gánmi jednotlivých operačných programov formou zverejňovania správ, aktualizácií a iných pokynov z oblasti EŠIF na svojom webovom sídle a sociálnych sieťach. Potenciálnym žiadateľom a prijímateľom postupuje informácie riadiaceho orgánu prostredníctvom hromadných elektronických správ, organizuje informačné semináre riadiacich orgánov pri novovyhlásených výzvach na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok (NFP).

V apríli 2017 pripravili informačný seminár k výzve na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok zameranej na podporu inovácií pros-

tedníctvom priemyselného výskumu a experimentálneho vývoja. Začiatkom júna organizovali infoseminár s názvom Výzvy z operačného programu Efektív-

na verejná správa smerované pre mimovládne neziskové organizácie, koncom júna seminár Príprava a implementácia projektov financovaných z EŠIF.

INFORMAČNO-PORADENSKÉ CENTRUM V BANSKEJ BYSTRICI

Toto IPC nepatrí pod samosprávny kraj, ale pod organizačnú štruktúru Mestského úradu. Slávnostne ho otvorili 20. februára 2017 ako siedme miesto v rámci Slovenska, kde poskytujú bezplatné poradenstvo o možnostiach čerpania eurofondov. Jeho priestory tvoria dve prepojené kancelárie so samostatnou vstupnou miestnosťou. Sú vybavené tak, aby bolo možné v oboch kanceláriách rokovať s klientmi. Okrem toho majú zamestnanci a návštevníci centra k dispozícii tri zasadacie miesta.

príspevok, piati o prípravu projektov. „Najčastejšími témami osobných konzultácií boli informácie k jednotlivým vyhláseným výzvam, začatie podnikania s pomocou európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF), rekonštrukcia budov materských, stredných a vysokých škôl a verejných budov, výstavba vodovodov a kanalizácií, ale aj vzdelávacie programy a rekvalifikácia,“ informovala Adriana Čížová, koordinátorka IPC v Banskej Bystrici.

„Telefonické otázky mali, hlavne po otvorení IPC a jeho medializovaní, všeobecný charakter. Prevažovali občania alebo podnikatelia, ktorí sa zaujímali o možnosti a podmienky získania nenávratného finančného príspevku. Neskôr mali telefonické otázky aj konkrétnejší charakter, týkali sa pripravovaných a vyhlásených výziev,“ doplnila Adriana Čížová k telefonickému komunikácii.

Aj IPC v Banskej Bystrici spolupracuje so subjektmi zapojenými do riadenia a kontroly eurofondov, organizuje informačné semináre, jeho zamestnanci sa pravidelne zúčastňujú školení.

Zástupcovia IPC sa 22. augusta tohto roku zúčastnili na stretnutí organizovanom Úradom vlády SR zameranom na spoluprácu medzi informačno-poradenskými centrami a centrami regionálneho rozvoja, kde prezentovali aktuálne výzvy k jednotlivým operačným programom EŠIF. Pozornosť zamerali hlavne na výzvy pre najmenej rozvinuté okresy. V Banskobystrickom kraji ide o Lučenec, Poltár, Revúcu, Veľký Krτίš a Rimavskú Sobotu. V IPC plánujú upriamiť svoju činnosť hlavne na tieto okresy.

Najbližšou dôležitou akciou je seminár k výzve z operačného programu Výskum a inovácie zameranej na podporu mikro-, malých a stredných podnikov v najmenej rozvinutých okresoch. Informačno-poradenské centrum Banská Bystrica ho spoluorganizuje 3. októbra v Lučenci spolu s Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky. Budú tu prezentovať aj svoju činnosť, aby sa viac dostali do pozornosti práve v týchto regiónoch Banskobystrického kraja.

Jaroslav Kizek

Foto: **Nitriansky samosprávny kraj, mesto Banská Bystrica**

IPC pre Banskobystrický kraj má svoje sídlo v priestoroch Mestského úradu v Banskej Bystrici.

Od otvorenia vo februári do 30. júna 2017 urobili v Informačno-poradenskom centre Banská Bystrica 86 osobných rozhovorov, 32 telefonických a 20 e-mailových konzultácií. Dohromady tak poskytli za prvý polrok tohto roku poradenstvo 138 klientom.

O všeobecné informácie sa zaujímal 38 návštevníkov, 74 sa informovali ohľadom výziev a operačných programov, 21 klientov sa zaujímal o prípravu žiadostí o nenávratný finančný

Účastníkmi osobných konzultácií boli prevažne potenciálni žiadatelia, hlavne preto, že v prvom polroku bolo vyhlásených niekoľko nových výziev z rôznych operačných programov. Prevažovali podnikatelia, ktorí mali záujem začať alebo rozšíriť svoju činnosť. Sčasti boli účastníkmi konzultácií aj občania, ktorí potrebovali získať všeobecné informácie o EŠIF. Priemerná dĺžka osobnej konzultácie bola 1,5 hodiny.

MILIÓNY PRE RYBNÉ HOSPODÁRSTVO

V súčasnosti je vyhlásených 8 výziev na produktívne investície do akvakultúry v celkovej sume 6,4 milióna eur, 3 výzvy na spracovanie produktov rybolovu a akvakultúry s rozpočtom 2,6 milióna eur a 1 výzva na získavanie nových trhov a zlepšenie podmienok pre uvádzanie produktov rybolovu a akvakultúry na trh s rozpočtom 300-tisíc eur.

Do výziev na produktívne investície do akvakultúry sa môžu zapojiť fyzické a právnické osoby podnikajúce v tejto oblasti (samostatne hospodáriaci roľníci, obchodné spoločnosti, občianske združenia či štátne podniky), ktoré spĺňajú definíciu mikro-, malého a stredného podniku (MSP) alebo spadajú do kategórie takzvaných ostatných podnikov (do 750 zamestnancov alebo ročný obrat do 200 miliónov eur). Oprávnenými žiadateľmi v rámci spracovania rýb sú fyzické a právnické osoby podnikajúce v oblasti spracovania produktov rybolovu a akvakultúry (obchodné spoločnosti a živnostníci), ktoré spadajú do kategórie MSP (viac informácií nájdete na www.apa.sk – Podpory/Projektové podpory/OP RH 2014-2020/Výzvy na predkladanie ŽoNFP).

Budovanie a modernizácia prevádzok

Celkový rozpočet operačného programu 20 832 779 eur (z toho ENRF 15 785 000 eur) je prioritne určený na podporu produktívnych investícií do akvakultúry zameraných na budovanie nových a modernizáciu existujúcich prevádzok, obnovu existujúcich produkčných zariadení, zlepšenie životných podmienok v chove rýb či priamy predaj produktov akvakultúry priamo v areáli podporenej prevádzky. Novinkou programového obdobia 2014 – 2020 je umožnenie diverzifikácie príjmov z akvakultúrnej činnosti, a to podporou doplnkových činností s priamou väzbou na akvakultúru.

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR podporuje hospodársky chov sladkovodných rýb na Slovensku prostredníctvom operačného programu Rybné hospodárstvo 2014 – 2020, ktorý je spolufinancovaný z Európskeho námorného a rybárskeho fondu a štátneho rozpočtu Slovenskej republiky.

V oblasti spracovania rýb je cieľom zmodernizovať existujúce spracovateľské kapacity zavádzaním inovatívnych postupov a technológií a tak zvýšiť ich konkurencieschopnosť.

V rámci získavania nových trhov a zlepšenia podmienok pre uvádzanie produktov rybolovu a akvakultúry na trh sú oprávnené fyzické a právnické osoby podnikajúce v tejto oblasti (samostatne hospodáriaci roľníci, ob-

chodné spoločnosti, občianske združenia či štátne podniky), ktoré spadajú do kategórie MSP alebo spadajú do kategórie takzvaných ostatných podnikov a zároveň fyzické a právnické osoby podnikajúce v oblasti spracovania produktov rybolovu a akvakultúry (obchodné spoločnosti a živnostníci), ktoré spadajú do kategórie MSP.

Výška príspevku na projekt sa pri jednotlivých výzvach líši, oprávnení

žiadatelia môžu získať financie vo výške od 3 000 do 250 000 eur.

Podpora trvalo udržateľného rozvoja

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR (MPRV SR) podporuje hospodársky chov sladkovodných rýb vrátane spracovania produktov akvakultúry a morského rybolovu na Slovensku prostredníctvom operačného programu Rybné hospodárstvo 2014 – 2020 (OP RH), ktorý je spolufinancovaný z Európskeho námorného a rybárskeho fondu (ENRF) a štátneho rozpočtu Slovenskej republiky. Cieľom

OP RH je podpora trvalo udržateľného a konkurencieschopného rozvoja sektora akvakultúry a spracovania rýb pri využití inovácií so zreteľom na efektívne využívanie zdrojov, ochranu životného prostredia a dodržiavanie pravidiel Spoločnej rybárskej politiky EÚ.

Žiadatelia môžu žiadať maximálne 50 % z celkových oprávnených výdavkov na projekt, ak ide o MSP, a maximálne 30 %, ak ide o kategóriu ostatných podnikov. Žiadatelia, ktorí nie sú verejnými obstarávateľmi ani obstarávateľmi podľa zákona o verejnom obstarávaní, majú vzhľadom na maximálnu intenzitu po-

moci výnimku, a teda pri obstarávaní postupujú v zmysle zjednodušených pravidiel a postupov stanovených riadiacim orgánom pre OP RH (viac na www.mpsr.sk – Rozvoj vidieka a priame platby/OP RH 2014-2020/Príručka k obstarávaniu pre osoby spadajúce pod § 8 odsek 3 zákona o verejnom obstarávaní).

**Ministerstvo pôdohospodárstva
a rozvoja vidieka SR**
Foto: Shutterstock

POCHVÁLTE SA SO SVOJÍM PROJEKTOM

Starostovia, primátori, predstavitelia regiónov či občianskych združení,
ste úspešní realizátori projektov a chcete, aby sa o tom dozvedela širšia verejnosť?

Podel'te sa o svoje skúsenosti pri využívaní eurofondov, predstavte svoj projekt.

Prídeme za Vami, pripravíme o Vás článok do časopisu EUROKOMPAS.

Viac informácií získate na telefónnom čísle 0917 236 138 alebo na e-mailovej adrese editor@mkreo.sk.

TRENČIANSKE HODINY UŽ BIJÚ VESELŠIE

„Aha, delo! Jéj,“ vykrikujú deti v areáli Trenčianskeho hradu v expozícii vojenstva pri stredovekých exponátoch od nadšenia, že sa niektorého môžu aj dotknúť.

„Niet nad zážitkové spoznávanie a učenie, je to lepšie na pochopenie než učebnice a internet, lebo deti si viac zapamätajú to, čo vidia na vlastné oči a môžu sa toho aj dotknúť,“ zdôrazňuje učiteľka zo Základnej školy na Železničiarскеj ulici v Bratislave Brigita Gavliaková. Deti prišli na hrad v Trenčíne z neďalekých Beluškých Slatín, kde sú na týždennom pobyte v škole v prírode. Na Trenčianskom hrade obdivujú expozíciu vojenstva v rámci vynovenej budovy kasární. Kasárne nie sú nové, majú viac storočí, posledných takmer tristo rokov z nich boli len ruiny.

Vďaka projektu z Európskeho fondu regionálneho rozvoja cez Regionálny operačný program však doslova vstali z popola, keď predtým hrad vyhorel.

„Nebolo tu nič. Len dva múry oproti sebe. Žiadne okná, dlážky, strechy, dvere či hradby,“ vysvetľuje vedúci oddelenia regionálnych programov Trenčianskeho

Deti sa tešili z historického dela, aj z krásnych pohľadov na okolie.

Podľa najstaršieho sprievodcu hradu Jána Žovince je rekonštrukcia kasární doslova zázrakom.

samosprávneho kraja Milan Semanco podstatu obnovy objektu, ktorý má dnes tri poschodia a neuveriteľných 1 521 metrov štvorcových, pričom sa stavalo z pôvodných materiálov, aby novostavba čo najvernejšie odrážala dobovú podobu budovy.

Neuveriteľných preto, lebo Trenčiansky hrad je síce rozsiahla stavba, ale ako hovorí sprievodca Ján Žovinec: „Malá na prezentáciu našich expozícií. Preto je prestavba kasární doslova zázrakom. Na Trenčianskom hrade pracujem od roku 1988 a viem, aká ruina to bola a ako dlho sa uvažovalo o jej obnove, len nikdy nebolo dosť prostriedkov.“

Vzácná stavba i diela starých majstrov

Obnovené kasárne sa stali podľa riaditeľa Trenčianskeho múzea Petra Martiniska príležitosťou: „Využívame 3 poschodia,

kde sú rozsiahle priestory na výstavu nielen vojenstva, ale aj dobového nábytku a aj na galériu tunajších vzácných obrazov.“

Trenčiansky hrad patril niekoľko storočí rodu Ilešháziouvcov, ktorí počas 7 generácií nazhromaždili v týchto priestoroch významnú výtvarnú zbierku stredovekého maliarstva. Najstarším a najvzácnejším obrazom je portrét protitureckého bojovníka Jána Krušiča (1525 – 1580). Obraz už bol zapožičaný aj na výstavu do zahraničia.

V úžasnej galérii, kde je množstvo portrétov, biblických či loveckých motívov, nájdeme aj slávne svetové bitky. Napríklad veľký obraz námorného konfliktu Anglicka s Holandskom pri ostrove Texel z roku 1673.

Návštevníci tak môžu v obnovených kasárňach obdivovať diela vzácných majstrov spred niekoľkých storočí.

Turisti sa zatiaľ nedostanú všade

Poverený správca hradu Peter Pastier hovorí o ďalších zámeroch, na hrade by radi otvorili aj južné opevnenia a obnovili padací most. „Na tento zámer už máme vypracovaných viac projektov, pri ktorých to bez európskej pomoci zrejme nepôjde,“ prezradil správca hradu.

Južné opevnenia sú hradby v 3 rôznych stavebných úpravách, ale monumentálnych rozmerov a s hlbokými priepastami, kam sa dnes turisti nemôžu dostať.

Zábradlia a chodníky sú tu životu nebezpečné, lebo ich zničil čas. Hrozí, že neopatrný návštevník by sa mohol zruťiť do hĺbky viac ako 20 metrov. Hrad, ktorý bol aj sídlom legendárneho Matúša Čáka Trenčianskeho, pána ovládajúceho obrovské regióny Slovenska, chcú však podľa Petra Pastiera otvoriť verejnosti aj z tejto strany, odkiaľ bol aj pôvodný vstup. Dnes si ho možno pozrieť len z výšky Matúšovej veže, odkiaľ sú nádherné vyhlídky na okolie.

Hodiny už bijú veselšie

Vedľa vynovených kasární stojí aj hodinová veža. „Tá by si tiež už zaslúžila obnovu,“ zdôrazňuje Milan Semanco, keďže staré zábradlia a schodisko nie sú bezpečné pre návštevníkov a nachádzajú

Učiteľka zo Základnej školy na Železničarskej ulici v Bratislave Brigita Gavliaková vie o hrade zaujímavo rozprávať.

Vedúci oddelenia regionálnych programov Trenčianskeho samosprávneho kraja Milan Semanco.

Eva Slovákova začala s predajom suvenírov ešte v ruinách, dnes oceňuje rekonštrukciu hradu.

sa blízko reprezentačnej budovy kasární.

A trenčianske hodiny už na hrade bijú veselšie, keďže nestoja pri ruine, ale pri vynovených expozíciách. Na fakt, že v Trenčíne už došlo k zosuvu hradných hradieb z 15. storočia Peter Pastier hovorí: „Človek si nikdy nie je istý, či sa

znova niečo nezrúti a neodíde do minulosti vzácna pamiatka. Preto sme radi, že v kasárňach dnes máme aj moderný vykurovací systém, ktorý sa automaticky zapína, ak klesne teplota v budove pod päť stupňov.“ V kasárňach sú nainštalované aj šetriace žiarivky, vybudované tu boli nové a moderné sociálne zariadenia spolu s modernou informačno-komunikačnou technikou.

Exponáty chránia moderné technológie

V nových výstavných priestoroch kasární dozerá na exponáty najmodernejšia technika. Vedúca oddelenia stratégie regionálneho rozvoja a implementácie projektov Trenčianskeho samosprávneho kraja Martina Lamačková zdôrazňuje aj ďalšie prednosti nových výstavných priestorov zrekonštruovaných vďaka ROP: „Zväčšili sa priestory, čo napomáha rozvoju cestovného ruchu v meste, regióne, celom kraji, lebo sa tu konajú zaujímavejšie podujatia. Nielen výstavy v rámci hradu, ale aj workshopy a semináre, lebo v kasárňach sme získali aj konferenčné priestory.“

Ludia sú však všelijakí, ako upozorňuje Peter Martinisko: „Mali sme tu zlodeja z Poľska, ktorý sa pokúsil ukradnúť starodávny príbor, ale naša sprievodkyňa si ho všimla vďaka technike a zalarmovala políciu.“

Legenda o Fatime a Omarovi

Obnovu si žiadajú aj ďalšie hradné pamiatky. Najmä expozícia hradnej studne, ku ktorej sa viaže známa legenda, ako si vtedajší hradný pán uhorský primas, dnes by sme povedali premiér štátu, Štefan Zápoľský priviedol v 15. storočí na hrad z tureckých vojen krásnu Fatimu za slúžku pre manželku Hedvigu. Prišiel si po ňu jej milenec Omar, ale Zápoľský mu ju nechcel vydať za peniaze a dary. Omarovi ponúkol, že Fatimu prepustí, ak mu na hrad privedie vzácnu vodu. A tak Omar kopal štyri roky so štyristo vojakmi studňu nazývanú dnes studňou lásky podľa slávneho románu Joža Nižnánskeho, ktorý legendu opísal. Omar vraj narazil na prameň a Fatimu dostal na slobodu.

„Fatima však aj tak zomrela, len čo opustila hrad,“ rozpráva deťom legendu

učiteľka Brigita Gavliaková, „vraj zomrela od vyčerpania z ťažkej služby na studenom hrade, ale hovorí sa aj to, že sa nešťastnou náhodou zaškrtila vlastným šálom, ktorý sa zachytil o kríky, keď Fatimu odvážal Omar na koni z hradu.“

O hradnej studni hovorí aj Peter Pastier: „Omar a Fatima sú len legendou. V skutočnosti studňu lásky kopali nie štyri, ale štyridsať rokov a prameň aj tak nikdy nenasli. V studni bola len dažďová voda. A voda sa na hrad čerpala z potoka systémom vyťahovania vedier reťazami na hradby.“

Nový obchod so suvenírmi

Investícia do hradu pomáha aj rozvoju služieb, keďže na hradnom nádvorí bol otvorený nový bufet spolu s predajňou suvenírov. „Keď sme začínali s predajom suvenírov, boli tu len ruiny,“ spomína Eva Slováková, ktorá tu ponúka turistom všakovaké výrobky ľudovej tvorivosti. Srdiečka, drobnú keramiku, rôznorodé ľudové motívy. Jej manžel Peter Slovák je aj výrobcom ručne modelovaných folklórnych klobúkov: „Opravené kasárne nám umožnili, aby sme otvorili popri kamennej predajni aj prenosný dobový stánok pripomínajúci pôvodný jarmočný predaj v minulosti.“

O dvore tradičných ľudových remesiel a predaji domácich výrobkov sníva aj Peter Pastier, a to vtedy, keď opravia južné opevnenie a sprístupnia ho pre

Trenčiansky hrad s novými kasáňami.

Riaditeľ Trenčianskeho múzea Peter Martinisko.

Podľa mladého zamestnanca hradu Vladimíra Pinďáka eurofondy prichádzajú tam, kde chýbajú.

Studňa lásky na hrade.

verejnosť. Pomoc z európskych fondov tu využívajú aj na zamestnávanie mladých ľudí, ktorí prišli z rôznych príčin o prácu.

Nové atrakcie pre návštevníkov

Trenčiansky hrad patrí k najstarším na Slovensku a je známy svojimi nočnými prehliadkami, rytierskymi súbojmi či hradnými slávnosťami. „Snažíme sa prilákať návštevníkov na rôzne atrakcie. K tým najzaujímavejším by isto patrili nielen kasárne, nové južné hradby, ale aj nové archeologické objavy,“ vraví riaditeľ Trenčianskeho múzea Peter Martinisko a so smiechom dodáva: „Radi by sme objavili hrob Matúša Čáka, to by sa návštevnosť hradu určite zvýšila.“

Psotkovci z Nemecka hľadajú svoje tristoročné korene.

Mladý zamestnanec hradu Vladimír Pindák oceňuje pomoc z eurofondov: „Je dobré, že prichádzajú prostriedky tam, kde by inak chýbali.“

Jeho kolegyňa, sprievodkyňa Radka Karlubíková, si zasa myslí: „Keby neboli európske fondy, veľa dobrých a zaujímavých vecí by nebolo podporovaných, vrátane nášho hradu.“ Projekt obnovy kasární, ktoré stáročia na hrade chýbali,

inšpiruje najstaršieho zamestnanca Jána Žovince k ďalším snom: „Kedysi tu na hrade stála gotická kaplnka, z ktorej sú už len nepoužiteľné zvyšky. Možno aj z nich sa budú dať časom zreštaurovať pôvodné priestory ako v prípade kasární.“

Samozrejme, že na stredovekom hrade je neustále čo opravovať, renovovať, modernizovať a chrániť, ale aj ukazovať

Pohľad z Trenčianskeho hradu.

Prioritná os 3 – Posilnenie kultúrneho potenciálu regiónov a infraštruktúra cestovného ruchu

Rekonštrukcia objektu kasární Trenčianskeho hradu

Cieľom osi 3 je zvýšenie kvality služieb poskytovaných pamäťovými a fondovými inštitúciami na miestnej a regionálnej úrovni prostredníctvom ich rekonštrukcie, rozširovania a modernizácie, vrátane obstarania ich vybavenia a revitalizácia významných pamiatkových objektov v súvislosti so zachovaním kultúrneho dedičstva a jeho využitia v kultúrno-poznávacom cestovnom ruchu.

Zdroje EÚ (EFRR, ESF): 2 105 490,15 eur

Začiatok a ukončenie realizácie projektu: 04/2010 – 11/2013

budúcim generáciám či zahraničným návštevníkom. Platí to, čo zdôrazňuje Martina Lamačková: „Občanom veľa priniesli projekty do škôl, domovov sociálnej starostlivosti či opráv ciest druhej a tretej triedy, čo vnímajú každý deň, ale aj kultúra potrebuje obnovu, aby sa zvýšila atraktivita regiónov.“

Stanislav Háber

Foto: autor

Kontakty:

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR

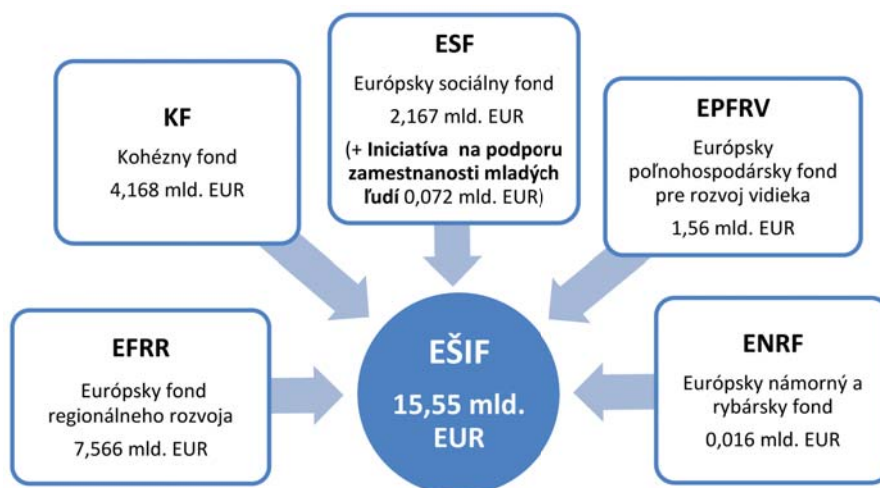
Dobrovičova 12
812 66 Bratislava
www.mpsr.sk

Sekcia programov regionálneho rozvoja

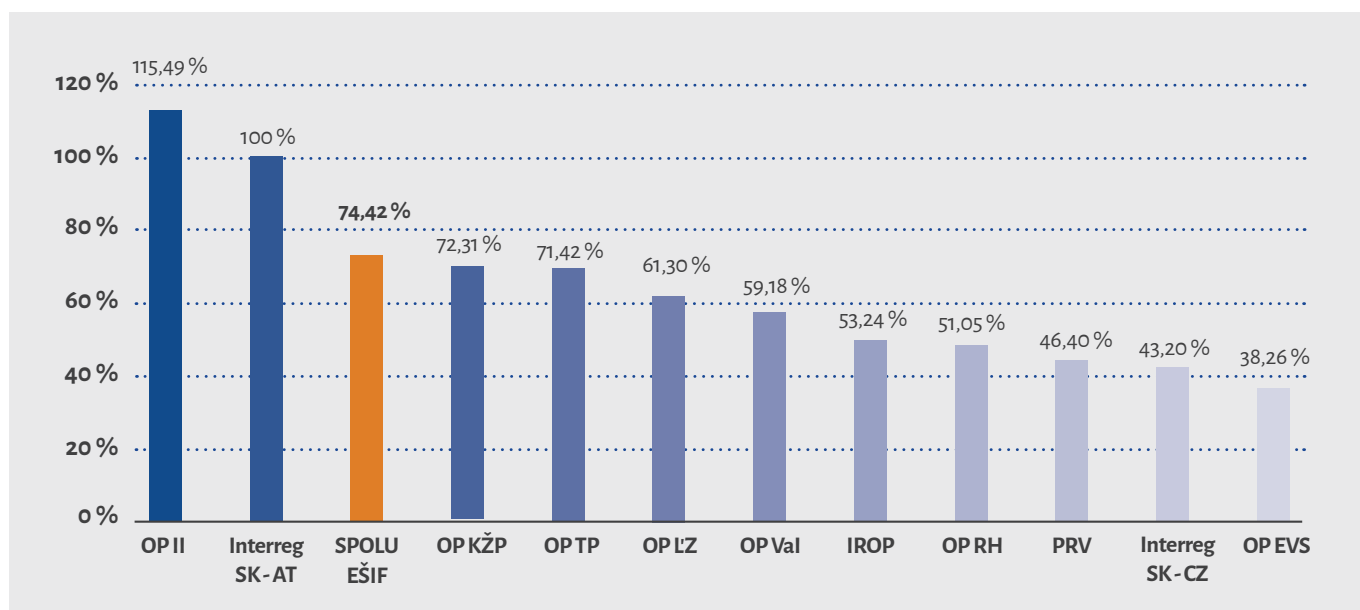
Račianska 153/A
P. O. Box 1
830 03 Bratislava 33
e-mail: inforop@land.gov.sk
www.ropka.sk

INFORMÁCIA O IMPLEMENTÁCII EŠIF K 31. 8. 2017

Z celkovej alokácie európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) na programové obdobie 2014 – 2020 (15,496 miliardy eur) sprístupnili riadiace orgány v platných výzvach a vyzvaniach pre potenciálnych žiadateľov o nenávratný finančný príspevok ku dňu 31. 8. 2017 finančné prostriedky vo výške 11,5 miliardy eur, čo predstavuje 74,42 % z celkovej alokácie (zdroj EÚ).

Graf č. 1: Podiel alokovaných zdrojov vo výzvach/vyzvaniach na celkovej alokácii (EÚ zdroje) jednotlivých programov a za EŠIF celkom k 31. 8. 2017.

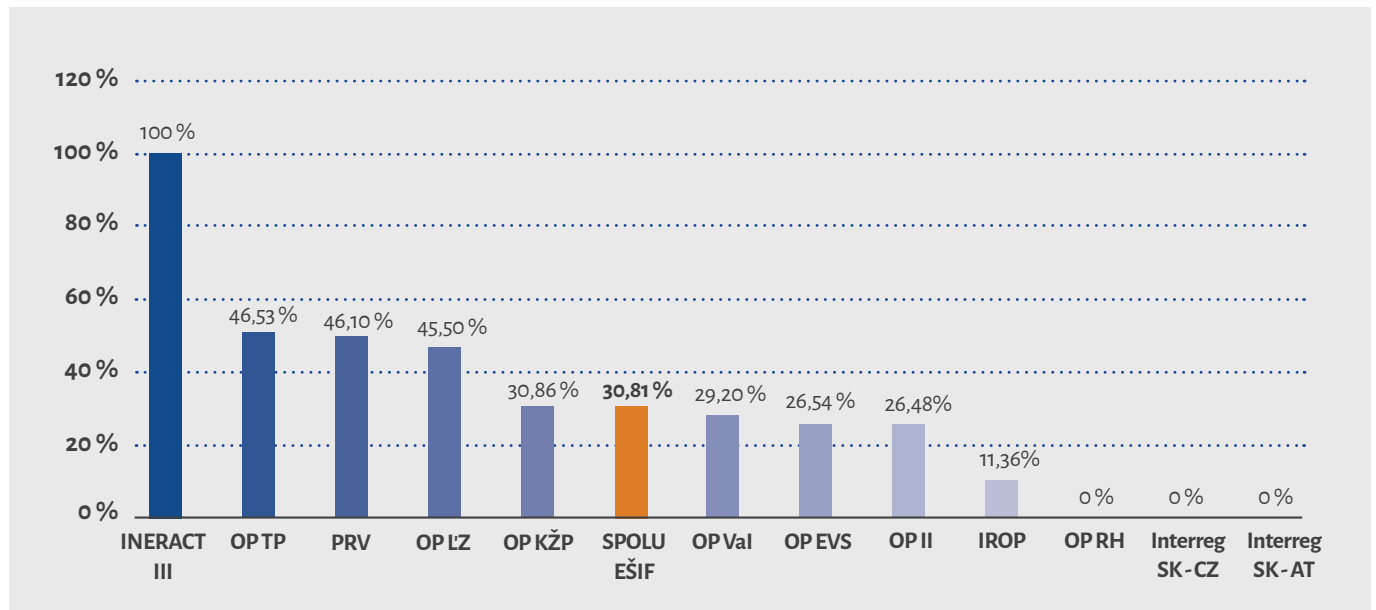

Zdroj: ÚPPVII/OMH na základe exportu údajov z ITMS2014+ dňa 1. 9. 2017 a RO pre PRV.

Poznámka: V rámci PS INTERACT III sa nevyhlasujú výzvy, v rámci PRV sa v grafe uvádzajú len zverejnené výzvy na projektové opatrenia, na neprojektové opatrenia sa zverejňujú iba takzvané „oznámenia o predkladaní žiadostí o podporu“ a v rámci nich sa nestanovuje alokovaný objem finančných prostriedkov na oznámenie.

Ku dňu 31. 8. 2017 boli v Slovenskej republike za všetky fondy pre programové obdobie 2014 – 2020 kontrahované prostriedky v hodnote 4,77 miliardy eur, čo predstavuje 30,81 % z celkovej alokácie (zdroj EÚ).

Graf č. 2: Podiel kontrahovania na alokácii jednotlivých programov a za EŠIF celkom (EÚ zdroje) k 31. 8. 2017.

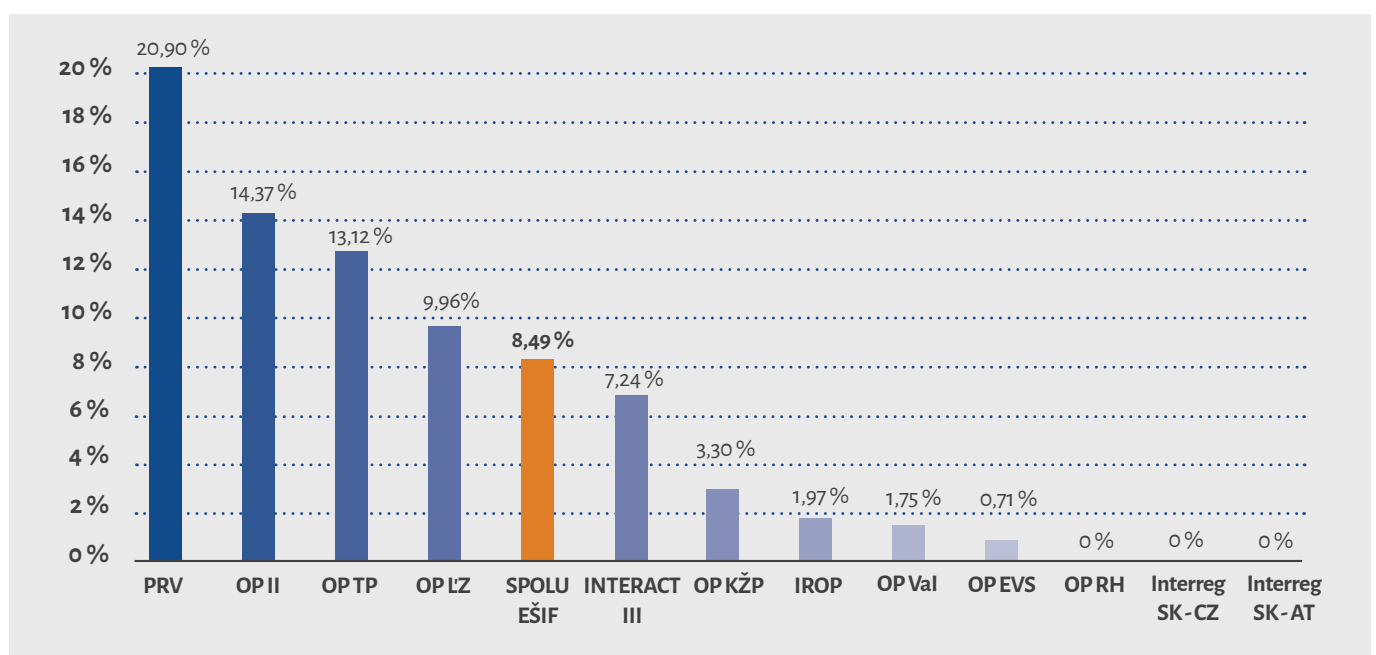

Zdroj: ÚPPVII/OMH na základe exportu údajov z ITMS2014+ dňa 1. 9. 2017 a RO pre PRV a RO pre INTERACT III.

Poznámka: Kontrahovanie – suma príspevku zo zdrojov EÚ po odpočítaní zazmluvnených nečerpaných prostriedkov ukončených projektov, evidovaných v ITMS 2014+ a v IS PPA na základe zmlúv o poskytnutí NFP alebo rozhodnutí o schválení žiadosti o NFP, ak je poskytovateľom a prijímateľom tá istá osoba alebo rozhodnutí o schválení žiadosti o podporu (len neprojektové opatrenia PRV).

Ku dňu 31. 8. 2017 dosiahla Slovenská republika za všetky fondy pre programové obdobie 2014 – 2020 čerpanie na národnej úrovni takmer 1,316 miliardy eur, čo predstavuje 8,49 % z celkovej alokácie (zdroj EÚ).

Graf č. 3: Podiel čerpania na alokácii jednotlivých programov a za EŠIF celkom (EÚ zdroje) k 31. 8. 2017.

Zdroj: ÚPPVII/OMH na základe údajov z MF SR a RO pre PRV.

ENGLISH SUMMARY

HOW EU FUNDS HELPED MY REGION AND CITY

The Government Office of the Slovak Republic is launching a popular videospot competition for students of secondary schools and universities. The aim of the competition is to increase the visibility of financial assistance from the European Union's Structural Funds in the regions through the original views of students, promoting their creativity, talent, as well as presenting the city or region they come from as the place where they live and study. Students of secondary schools and universities throughout the Slovak Republic can participate in the competitions without any limitation.

ROADSHOW 2016 – REPRESENTATIVES OF WINNING SCHOOLS RECEIVED PRIZES

Involving as many young people as possible into the theme of drawing EU funds through the creation of own project intents is the aim of the Roadshow contest organised by the Government Office of the Slovak Republic. In March this year, awarded students received valuable prizes at the ceremony held in the Mirror Hall of the Primaciálny palác, and now it was time to award schools. Representatives of the Government Office of the Slovak Republic handed out to the winning schools various goods worth EUR 10,000, 8,000 and 6,000, depending on the school's students' total ranking. The prizes included items chosen by schools at their own discretion – mainly tablets, projection screens, computers, monitors, software, printers, as well as special resuscitation models for the healthcare system.

JURAJ MÉRY: FIRST BILLION EUR FOR TRANSPORT ALREADY CONTRACTED

Operational Programme Integrated Infrastructure is the largest operational programme under the Partnership Agreement between the EU and Slovakia on the use of EU funds in 2014 – 2020. Slovakia can use up to EUR 4.6 billion to make meaningful investment in growth and employment through the modernisation of transport infrastructure and the development of information society. “By using the allocated resources, we have the potential in Slovakia to build 143 kilometres of new motorways and expressways, build and modernise 300 kilometres of 1st class roads, and modernise 110 kilometres of railway tracks,” said, in an interview, Juraj Méry, General Director of the Project Management Section at the Ministry of Transport and Construction of the Slovak Republic.

TRANSNATIONAL COOPERATION PROGRAMMES: ANOTHER OPPORTUNITY TO IMPROVE SLOVAKIA

Transnational Cooperation Programmes finance solutions to such common problems and challenges that are tackled more effectively by multi-country cooperation. Their aim is therefore to strengthen cooperation through measures supporting integrated territorial development linked to the priorities of the European Union's cohesion policy. The ideal partnership should be multi-sectoral, i.e. one that includes, for example, state authorities, municipalities, selfgoverning regions, research institutions, enterprises and educational institutions. Statistically, the average number of partners per project is 11, and the average project budget is EUR 1.9 million.

EUR 50 MILLION GOES TO THE LEAST DEVELOPED DISTRICTS

Support for small and medium-sized enterprises is one of the priorities of the Operational Programme Research and Innovation. The Ministry of Economy of the Slovak Republic launched a call dedicated to supporting micro-, small and medium-sized enterprises in the least developed districts of Slovakia. Thus, the Ministry continues to systematically support entrepreneurship under the Operational Programme Research and Innovation. In April 2017, Ministry of Economy of the Slovak Republic launched a call aimed at promoting micro-, small and medium-sized enterprises in creative industries in the Bratislava Region. At the same time, it is a pilot call that first came into being in a simplified, fully electronic mode, so that applicants responding to this call can submit their applications including all the attachments.

A PROJECT TO BRING MORE THAN JUST SEWERAGE

Among the Low Tatras, the “Veporské vrchy” mountain range and the “Muránska planina” plain lies one of the largest villages in our country – Čierny Balog. For the village council, current demands for quality of life as well as environmental protection are a challenge they are managing to overcome. Most of the village has not yet had sewerage. In view of the above facts, and of the legislative requirements, the village representatives decided to implement a project for the construction of a sewer system and a general waste water treatment

plant in the village. Today, more than 35 kilometres of sewerage networks together with branches have been planned. Work on the project implementation started in May 2016 after the public procurement process. “Currently we have been through more than one year of implementation. As part of the project, the general waste water treatment plant is already being built,” explained the village Mayor František Budovec.

SIX CALLS FOR NGOS

Non-governmental, non-profit organisations can apply for a non-repayable financial contribution to projects related to creating better public policy, civic participation, awareness and information, the fight against corruption, or the promotion of transparency in public administration. These are six open calls at a total amount of EUR 15 million. The calls were launched by the Ministry of Interior of the Slovak Republic in May this year. The Ministry is the managing authority for the Operational Programme Effective Public Administration. Financial support for their projects can be claimed by non-profit organisations, civic associations and foundations.

GREAT THINGS ARE HAPPENING EVEN IN SMALL VILLAGES

Once upon a time, there were 48 bridges from Slovakia to Hungary over the river Ipel. During the Second World War, the Soviet Army destroyed almost all the bridges by explosives. Some of them were later restored by the Russians and then there were nine bridges for many years. The tiny village of Peťov has only 50 residents and it is not a separate municipality. Its administration resides in the larger village of Kováčovce. Peťov has not had a bridge for over 70 years. Now they have one using, and thanks to, EU funds. Similarly, EU funds contributed to the construction of a new bridge in Rároč that is not a separate municipality, too. After the bridge launch, local residents no longer have to travel dozens of kilometres to the nearest town, and opportunities for entrepreneurs have improved as well.

INFORMATION CONSULTING CENTRES BROUGHT INTO PUBLIC AWARENESS

Parties interested in support from the European Structural and Investment Funds, as well as beneficiaries already implementing their projects, have had the opportunity since 2016 to get free-of-charge information related to this issue in Information Consulting Centres in all Slovak Regions except the Bratislava Region. The Information Consulting Centre (ICC) in Nitra opened

on 1 June 2016. According to information from Darina Voláková from the ICC Nitra, the total number of people interested in consultancy in the Nitra Region reached 167 in the first half of 2017. The Information Consulting Centre in Banská Bystrica was inaugurated on 20 February 2017 as the seventh spot within Slovakia to provide free-of-charge consultation and advice on the possibilities of drawing EU funds. Since opening, the Centre has made 86 personal interviews, 32 telephone and a 20 e-mail consultations.

MILLIONS FOR FISHERIES

At present, 8 calls have been launched for productive investments in aquaculture at a total amount of EUR 6.4 million, 3 calls for processing of fishery and aquaculture products with a budget of EUR 2.6 million, and 1 call for gaining new markets and improving conditions for marketing fishery and aquaculture products with a budget of EUR 300,000. The calls for productive investments in aquaculture can be responded to by natural persons and legal entities doing business in this field who meet the definition of micro-, small and medium-sized enterprise, or who fall into the category of the so-called other enterprises. Eligible applicants for fish processing are natural persons and legal entities doing business in the processing of fishery and aquaculture products.

THE TRENČÍN CASTLE CLOCK STRIKES IN A MARRY MOOD

Thanks to the project funded by the European Regional Development Fund through the Regional Operational Programme, the barracks at the Trenčín Castle literally raised from the ashes. The renewed barracks are now a new opportunity, according to the Trenčianske Museum Director Peter Martinisko. The barracks utilise three floors featuring extensive premises for exhibiting military items, as well as period furniture and also the gallery of local precious and rare paintings.

INFORMATION ON THE IMPLEMENTATION OF THE EUROPEAN STRUCTURAL AND INVESTMENT FUNDS AS OF 31 AUGUST 2017

Of the total allocation of the European Structural and Investment Funds for the 2014 – 2020 Programming Period (EUR 15.55 billion), the Managing Authorities made accessible funds of almost EUR 11.5 billion in the current calls and invitations for potential applicants for a non-repayable financial contribution as of 31 August 2017, representing 74.42% of the total allocation. ■

EUROKOMPAS

ÚRAD VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ÚRAD VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Námestie slobody 1

813 70 Bratislava

---

www.eufondy.sk

www.nsrr.sk
